

ΕΝΤΥΠΟ
ΚΛΕΙΣΤΟ
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ
1582/2000

ΑΠΕΙΡΟΥ ΚΑΛΟΥΣ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗΝ! Σελ. 8-9

ΠΥΡΡΟΣ

Δυναμική
Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32 - 106 83 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ: 8233830 - FAX: 8238468 • ΕΤΟΣ 1ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 4, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2001 • ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 500 ΔΡΧ., ΕΥΡΩ 1,47

Η ΓΝΩΜΗ ΜΑΣ

Γραφεία Τύπου και Απόδημοι

➔ «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ 2001», από 25-29 Απριλίου 2001, στο Εκθεσιακό Κέντρο HELEXPO στην Κηφισιάς. Πραγματικό Πανόραμα όλης της Ελλάδος. Εκεί και η Ήπειρος, με τους τέσσερις νομούς της. Θετικό βήμα προβολής του τόπου μας.

➔ Όμως, πού ήταν οι εκατοντάδες, για να μην πούμε οι χιλιάδες, Ηπειρώτες της Αττικής; Ελάχιστοι πέρασαν από την Έκθεση και αυτοί σε ελπίδες επωνύμων.

➔ Οι Απόδημοι Ηπειρώτες μπορούν να στηρίξουν τις όποιες πρωτοβουλίες της Περιφέρειας, που λαμβάνουν χώρα στην πρωτεύουσα. Αρκεί να υπάρχει έγκαιρη ενημέρωση, μέσω των Συλλόγων, Αδελφοτήτων και Ομοσπονδιών, και φυσικά μέσω της Πανηπειρωτικής. Πράγμα που δεν έγινε, στο βαθμό που θα έπρεπε, από τα Γραφεία Τύπου της Περιφέρειας και των Νομαρχιών.

➔ Ακόμη και η συνάντηση με τους δημοσιογράφους, από την οποία έλειπαν «πρώτα» ονόματα, έγινε νομιζουμε βιαστικά.

➔ Και γιατί να εξαιρεθούν από αυτές τις διαδικασίες τα 60 Ηπειρωτικά έντυπα (Συλλόγων, Αδελφοτήτων και Ομοσπονδιών); Έχουν και αυτά το ρόλο και τη συμβολή τους.

➔ Όλα αυτά τα επισημαίνουμε με καλή διάθεση. Γιατί γνωρίζουμε τη δυναμική των Ηπειρωτών της Διασποράς και την ανταπόκρισή τους στις προσκλήσεις των Ηπειρωτικών φορέων.

➔ Ο «ΠΥΡΡΟΣ» και οι συνεργάτες του δηλώνουν απερίφραστα ότι είναι στη διάθεση των Γραφείων Τύπου της Περιφέρειας και των Νομαρχιών για όποια βοήθεια τους ζητηθεί, σε μια αμφίδρομη σχέση συνεργασίας και επικοινωνίας, για το καλό της Ηπείρου μας.

«ΠΥΡΡΟΣ»

ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ στην Πανηπειρωτική

ΜΕ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ προϋποθέσεις ξεκινά η νέα τριετία στην κορυφαία οργάνωση των Αποδήμων Ηπειρωτών, την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος, μετά από τις εκλογές της 2ας Απριλίου 2001.

Παρά τις επιμέρους διαφορετικές εκτιμήσεις των συνδυασμών για το ρόλο της ΠΣΕ, που εκφράστηκαν την προηγούμενη στη Γενική Συνέλευση, φαίνεται πως διαμορφώνονται νέες προσεγγίσεις συνεργασίας και κοινής δράσης.

Αυτό φάνηκε ξεκάθαρα στη συγκρότηση του Προεδρείου της ΠΣΕ, στο οποίο αντιπροσωπεύονται και οι τρεις συνδυασμοί που πήραν μέρος στις εκλογές.

Ξεπεράστηκαν, κάτω από την πίεση των πραγμάτων, οι αγκυλώσεις και δεν υπήρξαν αποκλεισμοί και αποχωρήσεις.

Πρόεδρος αναδείχθηκε και

πάλι ο κ. Κώστας Αλεξίου (Πανηπειρωτική Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση), Α' Αντιπρόεδρος και πάλι ο κ. Ιωάννης Ζώνης (Δημοκρατική Ανεξάρτητη Κίνηση Ηπειρωτών), ενώ τη θέση του Γενικού Γραμματέα κατέλαβε ο κ. Σωτήρης Κολλιούσης (Ηπειρωτική Συσπείρωση). Τις υπόλοιπες θέσεις κατέλαβαν αντιπροσωπευτικά εκπρόσωποι όλων των συνδυασμών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκρότηση του Προεδρείου φηφίστηκε ομόφωνα στην πρώτη συνεδρίαση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Το γεγονός αυτό εκτιμήθηκε ως θετική ενέργεια από όλους, η οποία ανοίγει πλέον νέες προοπτικές για την ενιαία

δράση της κορυφαίας οργάνωσης.

Αυτή η αντιπροσωπευτική συγκρότηση, βέβαια δεν αρκεί. Γίνεται όμως μια βασική και αναγκαία προϋπόθεση για να μπει στην ουσία της η ανασύνταξη του Ηπειρωτικού Αποδημικού Κινήματος, να ενισχυθεί η δράση των Ηπειρωτικών Αδελφοτήτων, Συλλόγων και Ομοσπονδιών, να δυναμώσει η συνεργασία με τους Ηπειρωτικούς φορείς και εν τέλει να δοθεί αποτελεσματικά η βοήθεια προς την Ήπειρο.

Οι διαφορετικές απόψεις βεβαίως παραμένουν, και είναι φυσικό να υπάρχουν, αλλ' εκείνο που προέχει είναι να βρεθούν και στην πράξη εκείνα τα στοιχεία που ενώνουν και φέρνουν πιο ουσιαστικά αποτελέσματα.

Ο «ΠΥΡΡΟΣ» χαιρετίζει την εξέλιξη αυτή και θα στηρίξει με πάθος τις ενωτικές πρωτοβουλίες που θα προκύψουν στη δράση της ΠΣΕ.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΠΣΕ Σελ. 3

ΓΕΦΥΡΑ ΡΙΟΥ - ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ

Πρόκειται για ένα μεγάλο έργο, η κατασκευή του οποίου για δεκάδες χρόνια αποτελούσε αίτημα των κατοίκων της Βορειοδυτικής Ελλάδος. Φαίνεται πως πάει καλά και μέσα στις προθεσμίες της εξαγγελίας του. Χαρακτηρίζεται ως μοναδικό στον κόσμο, για τον τρόπο κατασκευής του. Ο τεχνικός ερευνητής κ. Γιάννης Χαβέλης μας δίνει όλες τις τεχνικές προδιαγραφές.

Σελ. 10

Ο δημοσιογράφος ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΡΤΙΝΟΣ γράφει για τον Καραγκιόζη και το σύγχρονο θέατρο σκιών της πολιτικής μας ζωής.

Σελ. 2

ΑΡΧΕΙΟ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ

Το Ηπειρωτικό πετρογέφυρο, αποτελεί μοναδικό στοιχείο λαϊκής αρχιτεκτονικής. Ο Σπύρος Μαντάς έκανε στόχο ζωής τη μελέτη του και την ανάδειξή του και δημιούργησε το ΑΡΧΕΙΟ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ. 573 Ηπειρωτικά γεφύρια έχουν καταγραφεί σε όλες τους τις πτυχές τους.

Σελ. 7

Τα Πύρινα

➤ Τούτο το αθηνοκεντρικό κράτος, δεν γνωρίζει πλέον όρια. Όλα για την ευρύτερη περιοχή της Αττικής. Το πολύ χρέιμα πέφτει εδώ.

- Παρά τις κατά καιρούς δηλώσεις των κυβερνώντων για ανάπτυξη της περιφέρειας.
- Γιατί το ήμε αυτό; Να, γιατί η Ήπειρος, και φυσικά και άλλες περιοχές της χώρας, αλλά εμείς για το «σπίτι» μας μιλάμε, μένει έξω από τους προγραμματισμούς για τους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004.
- Εντάξει, δεν βολεύει να γίνουν κάποιοι αγώνες εκεί, π.χ. κωπηλατικοί στη λίμνη Παμβώτιδα, όπως διατείνονται οι αρμόδιοι, αλλά με την Πολιτιστική Ολυμπιάδα τι γίνεται;
- Θα ενταχθεί η Ήπειρος, με την τεράστια πολιτιστική και φυσική της ομορφιά στις εκδηλώσεις που θα γίνουν;
- Προς το παρόν δεν βλέπουμε κάτι συγκεκριμένο.
- Παρά τις επανειλημμένες αιτιάσεις των Ηπειρωτικών Φορέων.
- Μάλιστα η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλήνων έχει διατυπώσει εγγράφως και σε προσωπικές επαφές με τον υπουργό Πολιτισμού κ. Ευάγγελο Βενιζέλο τη θέση της.
- Η Ήπειρος δικαιούται μια θέση στην Πολιτιστική Ολυμπιάδα.

➤ «Μας δείχνουν την πηγή, αλλά δεν πάμε για νερό». Με αυτόν τον τίτλο, η ημερήσια εφημερίδα «ΗΧΩ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ» και με υπέρτιτλο «Μήπως γι' αυτό είμαστε οι τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση;», αναφέρεται στο ενδιαφέρον που (δεν) δείχνουν οι φορείς της Ηπείρου σε θέματα της αρμοδιότητάς τους. Σημειώνει:

- «Υπάρχει ένα forum για την πολιτική συνοχής που γίνεται στις Βρυξέλλες 21 και 22 Μαΐου και σύμφωνα με επικοινωνία που είχαμε με το εκεί Γραφείο Ηπείρου θεωρείται πάρα πολύ σημαντικό. Αρκεί να σας πούμε ότι είναι προσκεκλημένοι Επιτροπείς των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπουργοί, παράγοντες από κάθε Περιφέρεια, καθώς και 300 δημοσιογράφοι από όλη την Ευρώπη.
- Το Γραφείο Ηπείρου των Βρυξελλών ενημέρωσε για τη διεξαγωγή αυτού του forum κορυφαίους παράγοντες της Περιφέρειάς μας, μεταξύ των οποίων και τους νομάρχες, αλλά απ' ό,τι διαπιστώνεται δεν καταγράφεται ενδιαφέρον συμμετοχής.
- Κι όλα αυτά τη στιγμή που η Ήπειρος είναι τελευταία μεταξύ των Περιφερειών της Ε.Ε. σε εξοικονόμηση πόρων από το εν λόγω ταμείο.
- Δεν συμβαίνει όμως πάντα, στο βουνό που δεν πεί ο Μωάμεθ να πηγαίνει το βουνό στο Μωάμεθ...».

Ξπωνύμως

Ο Καραγκιόζης και οι καραγκιόζηδες

Η πρόσκληση - πρόσκληση του Εκδοτικού Οργανισμού Λιβάνη και της καταξιωμένης στο χώρο, φίλης Μαρίας Κουκουβίνου, ήρθε μια μέρα πριν αναχωρήσω για προγραμματισμένο ταξίδι στο Παρίσι.

Δεν υπήρχε περίπτωση να μην την αποδεχτώ, γιατί επρόκειτο για θέμα αγαπημένο, θέμα βαθιά ριζωμένο στη ζωή και την ψυχή μου, τη ζωή σχεδόν του συνόλου του λαού μας, για περισσότερο από έναν αιώνα. Επρόκειτο για τον Καραγκιόζη, τους καραγκιοζοπαίχτες και την ιστορία τους. Ιστορία που γράφτηκε και γράφεται παράλληλα με τη γείτονα Τουρκία, ειδικά στους σημερινούς χαλεπούς καιρούς για τους κατοίκους της.

Η μια μέρα που με χώριζε από την εκδήλωση δε στάθηκε αφορμή να τη στερηθώ. Συντόμευσα την επιστροφή μου, προκειμένου να αποκτήσω «συμπυκνωμένη» γνώση για την υπερεκατονταετή ιστορία του Καραγκιόζη, ιστορία της Ελλάδος και των πολυπάθων κατοίκων της.

Παραλίγο, όμως, να χάσω τις θαυμάσιες ομιλίες του δημιουργού του βιβλίου «Ο ήχος του Καραγκιόζη» Κώστα Στ. Τσίππη και όλων των συντελεστών της έκδοσης και της εκδήλωσης, εξαιτίας 3ωρης καθυστέρησης της πτήσης από Ρώμη σε Αθήνα. Οι τύποι της ταλαιπωρημένης μου καρδιάς ανέβηκαν κατακόρυφα και ξέσπασα.

- Γλυκειά μου Πέπη, αν είναι να φτάσω στην Αθήνα με καθυστέρηση και να χάσω την εκδήλωση, καλύτερα να μη φτάσω ποτέ.
- Μην είσαι υπερβολικός, απάντησε.
- Το πιστεύω, βγαίνει από μέσα μου.
- Μα καλά, τόσο πολύ αγαπάς τον Καραγκιόζη;
- Κοριτσάκι μου, δεν τον αγαπώ μόνο, αλλά τον λατρεύω, αφού είναι η απεικόνιση όλης της ελληνικής ζωής, της ζωής μου: της ζωής σου. Τον λατρεύω, γιατί είναι ένας και μοναδικός, ανεπαύλητος, καυστικός, ειρωνικός, αναντικατάστατος.

Η αγαπητή μου Πέπη, όπως και πολλές άλλες νεότερες γενιές γνώρισαν τον Καραγκιόζη ως μέσο ψυχαγωγίας, διασκέδασης. Οι παλαιότερες, όμως, αδικημένες, ταλαιπωρημένες, ξεχασμένες, οι πολιτικοποιημένες γενιές, που και σήμερα δοκιμάζονται πολύ σκληρά, «ένιωσαν» στο πετσί τους τα όσα καταμαρτυρεί ο Καραγκιόζης. Κι αυτό οφείλεται στους κάθε λογής καραγκιόζηδες και ιδιαίτερα του πολιτικού, πολιτισμικού, οικο-

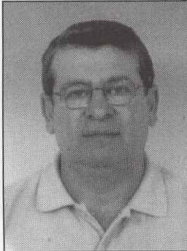
νομικού και δημοσιογραφικού κόσμου, που με τις πράξεις και τις παραλείψεις τους, μας οδηγούν στον Καραγκιόζη, δηλαδή στο «δμήμό» τους. Και ελπίζω να μην τους λησθή. Γιατί αποδείχτηκε πως έχουν λιγότερη διήθηση στο μυαλό και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό. Σε αντίθεση με κάτι άλλους, λέγε με Σταύρο, που αγαπούν τους Καραγκιόζηδες και τους ενισχύουν, για να έρθουν οι άλλοι καραγκιόζηδες για να τους στερήσουν αυτά που δικαιούνται. Τους παλιοκαραγκιόζηδες...

Αλλά δεν πειράζει, όπως είπε και ο βετεράνος Μάνθος Αθηναίος: Εμείς είμαστε μάρτυρες, όχι στην τσέπη, γι' αυτό και κρατάμε ψηλά τη σημαία του Καραγκιόζη, του Καραγκιόζη που μισούν όλοι οι καραγκιόζηδες, σε όποιο πόστο κι αν βρίσκονται, που σκαίνονται την πιπεράτη γλώσσα του, την καυστική σάτιρά του, την ελευθεροστομία του, τις εύστοχες παρατηρήσεις του, τη διακωμώδησή τους, τις λοιδωρίες τους, το ξεμπρόστιασμά τους, βρε αδερφέ.

Μισούν όλους τους καραγκιοζοπαίχτες και τους θαυμαστές τους, γι' αυτό και τους καταδικάζουν στην αφάνεια, στην πείνα, στη φτώχεια, στο θάνατο, γιατί τους αρνούνται την ύπαρξη, γιατί τους αρνούνται μια τιμητική σύνταξη. Δε γνωρίζουν, όμως, οι άνοοι, πως όλοι οι κατατρεγμένοι, όλες οι αρνήσεις τους είναι τιμή γι' αυτούς. Τίτλοι αγάπης για μας τους φίλους τους. Τίτλοι τιμής που δεν απονέμονται από κάποιους καθαμαράδες, οι οποίοι αναρωτιούνται πώς είναι δυνατόν κάποιοι «άσχετοι» με τον Καραγκιόζη να ιστορούν γι' αυτόν, μη φειδόμενοι κόπους και θυσιές. Χωρίς να μπαίνουν οι ίδιοι στο θέμα και τη δοκιμασία να ρωτήσουν ή να έχουν κάτι άλλο ως μέτρο σύγκρισης.

Χάρηκα τη βραδιά και ειδικά την αναφορά σ' αυτούς τους τελευταίους, στεναχωρήθηκα που δεν βρήκα το θάρρος ν' αρπάξω το μικρόφωνο και να τους πω ένα μεγάλο εύγε για την αντίδραση - καταγγελία. Αντίδραση απόλυτα δικαιολογημένη και επιβεβλημένη.

***Ο Μπάμπης Αρτινός, κατάγεται από την Αγία Παρασκευή Άρτας, είναι δημοσιογράφος, μέλος της Ενώσεως Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών.**

Του ΜΠΑΜΠΗ ΑΡΤΙΝΟΥ*

ΕΚΛΟΓΕΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ

Από τη Γενική Συνέλευση της ΠΣΕ.

Την Κυριακή 1 Απριλίου 2001 πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο Ηπειρωτών η Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλήνων.

Παρά τις επιμέρους διαφορετικές εκτιμήσεις που διατυπώθηκαν από τους εκπροσώπους των σνδύσμων, κοινή είναι η διαπίστωση πως η ΠΣΕ,

η κορυφαία οργάνωση των αποδήμων Ηπειρωτών, με τη δράση της αποτελεί την κορωνίδα του οργανωμένου Αποδημικού Κινήματος, το οποίο οφείλει να προσανατολίσει σε νέες σύγχρονες συνθήκες. Οι απολογισμοί ψηφίστηκαν από τη Γενική Συνέλευση και την επόμενη μέρα 2 Απριλίου διεξήχθησαν οι εκλογές για την ανάδειξη του νέου ΔΣ.

Τα πρώτα έργα του Γ' ΚΠΣ στην Ήπειρο

Τα πρώτα έργα του Γ' ΚΠΣ και ειδικότερα του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου, μπαίνουν στη φάση της υλοποίησης, στην τελική ευθεία, όπως δήλωσε χαρακτηριστικά ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Ηπείρου κ. Ηλίας Λιακόπουλος.

Πρόκειται για 58 έργα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων συνολικού προϋπολογισμού 30 δις περίπου και αφορούν έργα σε εθνικούς οδικούς άξονες της Ηπείρου, τον δρόμο Άρτας - Καρδίτσας, αρδευτικά, δασικά, την επέκταση του Νοσοκομείου Πρέβεζας, το μουσείο Άρτας, ανάδειξη Αχέρωντα - Νεκρομαντείας, προστασία λίμνης Παμβώτιδας, Μέγαρο Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Πρέβεζας και άλλα σημαντικά έργα σε όλους τους νομούς της Ηπείρου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΩΝ

Ψηφίσαν 600 αντιπρόσωποι
Έγκυρα ψηφοδέλτια: 591
Λευκά: 3, Άκυρα: 6

ΕΛΛΑΒΑΝ

- Πανεπειρωτική Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση 282, έδρες 12
- Ηπειρωτική Συσπείρωση 176, έδρες 7
- Δημοκρατική Ανεξάρτητη Κίνηση Ηπειρωτών 129, έδρες 5
- Βορειοηπειρωτική Ενότητα 4, έδρα 1

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ 2001

ΗΠΕΙΡΟΣ: 3,7% πάνω ο πληθυσμός

ΜΟΝΟΝ Ο ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΑΣ ΕΜΦΑΝΙΖΕΙ ΜΙΚΡΗ ΜΕΙΩΣΗ

Σε ποσοστό 3,7% αυξήθηκε ο αριθμός όσων απογράφηκαν στην Περιφέρεια Ηπείρου κατά την απογραφή της 18ης Μαρτίου 2001. Στην απογραφή του 1991 η Ήπειρος είχε 339.728 κατοίκους, ποσοστό αύξησης 3,7%.

Από τους τέσσερις Νομούς της Ηπείρου οι τρεις είχαν αύξηση πληθυσμού από 1,2% (Νομός Πρέβεζας) έως 7,6% (Νομός Ιωαννίνων), ενώ ο Νομός Άρτας είχε μικρή μείωση του πληθυσμού (1,8%). Ο Νομός Θεσπρωτίας παρουσίασε αύξηση 3,0%.

Καθοριστικός ήταν ο ρόλος των Αποδήμων Ηπειρωτών, οι οποίοι μέσω των Αδελφοτήτων επισκέφθηκαν τον τόπο τους για να απογραφούν. Οι Αρτινοί, φαίνεται, κινήθηκαν λιγότερο προς αυτή την κατεύθυνση.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			
ΧΩΡΑ ΝΟΜΟΙ	Απογραφή πληθυσμού 1991	Απογραφή πληθυσμού 2001	Ποσοστό μεταβολής 1991-2001
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.259.900	10.939.771	6,6%
ΗΠΕΙΡΟΣ	339.728	352.420	3,7%
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	158.193	170.244	7,6%
ΑΡΤΑ	78.719	77.334	-1,8%
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	44.188	45.508	3,0%
ΠΡΕΒΕΖΑ	58.628	59.334	1,2%

“ΠΥΡΡΟΣ”

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 32
106 83 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 82 33 830
FAX: 82 38 468

Δυναμική Επικοινωνία

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

● ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΑΡΗ ● ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΓΑΘΙΟΥ 3 ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΤΗΣΙΩΣ: ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 5.000 ΔΡΧ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ: 10.000 ΔΡΧ.
ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: 20.000 ΔΡΧ.
ΕΥΡΩΠΗ: 50 ΜΑΡΚΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ - ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ 30 ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ

Οι απόψεις που εκφράζονται στα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τη γνώμη της εφημερίδας - Ασυγκλήτως η παρατύποις -

ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ

ΜΕ ΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΑ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ «Κυψέλη» δημιουργίας και προσφοράς

Ηπειρωτόπουλα, του τμήματος παραδοσιακών χορών του Συλλόγου, με τη δασκάλα τους Κική Παπαθανασίου - Μηλιτσπούλου. Ζωντάνια, χαμόγελο και αισιοδοξία.

Στην Αχαϊκή πρωτεύουσα, στην όμορφη Πάτρα, η Ηπειρωτική παροικία έχει σημαντική παρουσία, μέσα από τον δικό της φορέα, τον Πανηπειρωτικό Σύλλογο Πατρών.

Η δράση των Ηπειρωτών αρχίζει από το 1880, όταν η Ήπειρος στέναζε κάτω από τον βαρύ τουρκικό ζυγό, μέσα από τις τάξεις της «Φιλοπατριώτου Ηπειρομακεδονικής Αδελφότητας», και ακολουθεί αυτόνομη πορεία, όταν στις 11/1/1919 ιδρύεται ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών.

Από τότε μέχρι τις μέρες μας, όπως σημειώνει και ο σημερινός πρόεδρος του, φιλόλογος Μανώλης Μαγκλάρας, ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών με την εκατονταετή και πλέον ιστορία του στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Ελλάδας, με την πολιορκητή δράση του σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, πνευματικής και πολιτιστικής ζωής, συμβάλλει δημιουργικά στο «πολιτιστικό γίγνεσθαι» του τόπου, παράγοντας ένα πλούσιο έργο, αυθεντικά Ελληνικό, Εθνικό, που τιμά την παράδοση και σεβεται το παρελθόν.

Με σειρά εκδηλώσεων, τακτικών και έκτακτων, που πραγματοποιεί κάθε χρόνο, έχει έντονη παρουσία στα πολιτιστικά δρώμενα της Πάτρας. Τις εκδηλώσεις αγκαλιάζουν όχι μόνο οι Ηπειρώτες, αλλά όλος ο πνευματικός κόσμος, οι αρχές της πόλης και πλήθος κόσμου.

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Τον εορτασμό κάθε χρόνο της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων, με ποικίλες εκδηλώσεις, δοξολογία, ομιλίες, θεατρικές παραστάσεις, δεξιώσεις.

- Εορτασμό της επετείου του '40 με ειδικό αφιέρωμα στη Γυναίκα της Πίνδου μέσα από σειρά εκδηλώσεων: Ιστορικοκοινωνική προσέγγιση, θεατρικά δρώμενα, έκθεση βιβλίου, συμμετοχή στην

Το περιοδικό «Ηπειρωτικοί Αντίλαλοι»

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Μανώλης Μαγκλάρας

παρέλαση της 28 Οκτωβρίου.

- Λογοτεχνικές εκδηλώσεις, με αφιερώματα σε Ηπειρώτες πνευματικούς δημιουργούς.

- Μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις με παραδοσιακή μουσική και τραγούδια.

- Κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας σε ειδική τελετή, όπου βραβεύονται τα Ηπειρωτόπουλα που άριστευσαν στις σπουδές τους, αλλά και μέλη του Συλλόγου ή φίλοι που προσφέρουν μεγάλες υπηρεσίες στο Σύλλογο.

Σημειώνουμε ακόμη:

- Την λειτουργία της Δανειστικής Βιβλιοθήκης.
- Την διδασκαλία παραδοσιακών χορών.

- Την έκδοση, από 15ετία, του περιοδικού του Συλλόγου, με τίτλο «Ηπειρωτικοί Αντίλαλοι».

Όπως υπογραμμίζει ο κ. Μαγκλάρας, ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών δεν επιθυμεί να είναι ένας μουσειακός Σύλλογος, στατικό και μόνο συντηρητής της παράδοσης. Αντίθετα επιθυμεί να παντρέψει την ηλιούσια κληρονομιά της Ήπειρου με τη νέα πραγματικότητα, με τα νέα δεδομένα. Στοχεύει να καταστήσει την παράδοση ζωντανή, δυναμική, ζωογόνο στοιχείο για ένα σύγχρονο παρόν κι ένα μακρόπνοο μέλλον.

Γι' αυτό έχει θέσει ως στόχο την απόκτηση στέγης, αντάξιας της δράσης, του κύρους και της ιστορίας του Πανηπειρωτικού Συλλόγου. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός πνευματικού και πολιτιστικού κέντρου, που θα αποτελέσει κομμάτι όχι μόνο για τους Ηπειρώτες, αλλά και για την πόλη της Πάτρας και θα καλύπτει ευρύτερες πολιτιστικές ανάγκες.

Είναι σίγουρο, ότι οι Ηπειρώτες της Πάτρας θα τα καταφέρουν. Γιατί έχουν τη δύναμη, που απορρέει από την αγάπη τους προς κάθε τι το αυθεντικό και το ανθρώπινο. Από τη δύναμη που τους δίνει η Ηπειρωτική ψυχή τους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Οι Ηπειρώτες, που κατοικούν και εργάζονται στην Καλλιθέα Αττικής, αποφάσισαν να ιδρύσουν Σύλλογο, με σκοπό να διατηρήσουν και να συνεχίσουν τις πατροπαράδοτες παραδόσεις με τα πιο αγνά και υπέροχα ήθη και έθιμα της Ήπειρου μας και ακόμη για να τα θυμούνται οι μεγάλοι και οι μικροί Ηπειρώτες να τα γνωρίσουν και να τα φυλάξουν παντοτινά, καταξιωμένοι ως άνθρωποι μέσα στα απάνθρωπα γρανάζια της μαζικής παραγωγής.

Οι πρώτοι που σκέφθηκαν και ενήργησαν για την ίδρυση του Συλλόγου είναι οι: Τζανέλης Γεώργιος (τηλ. 9573150) δημοτικός υπάλληλος, Λιάρος Πάυλος (τηλ. 9511395) π-θοποιοί και Γκόνης Σπύρος (τηλ. 9570757) ι-διοκτήτης κέντρου.

Αυτοί αποτέλεσαν και την προσωρινή επιτροπή που θα καταρτίσει και θα εγκρίνει το καταστατικό και θα καλέσει τα μέλη να εκλέξουν το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που θα πραγματοποιήσει τις εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες των Ηπειρωτών Καλλιθεάς.

Ας υποστηρίξουμε στα πρώτα βήματα τον νεοσύστατο Σύλλογο και ας του ευχηστούμε καλή επιτυχία.

Παν. Κώτσος

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΞΑΝΘΗΣ

Εγινε με επιτυχία στις 17 Μαρτίου 2001 σε κοσμικό κέντρο ο ετήσιος χορός του Συλλόγου Ηπειρωτών Νομού Ξάνθης, στον οποίο παραβρέθηκαν οι αρχές της πόλης, τα μέλη του Συλλόγου και Ηπειρώτες από τις γειτονικές πόλεις Δράμας - Καβάλας - Κομοτηνής. Η εκδήλωση άρχισε με χαιρετισμό του προέδρου του Συλλόγου Δημήτρη Βασιλείου και στη συνέχεια χορεύσε παραδοσιακούς χορούς της Ήπειρου το Χορευτικό Συγκρότημα της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης. Το γλέντι κράτησε μέχρι το πρωί με το Συγκρότημα του Σταύρου Καψάλη.

Με την ευκαιρία να ευχαριστήσω μέσω της εφημερίδας σας το Δήμο Ξάνθης για τη στέγη που παραχώρησε στο Σύλλογό μας, αλλά και για την οικονομική βοήθεια. Είναι πάντα στο πλευρό του Συλλόγου. Επίσης να ευχαριστήσω το Διοικητικό Συμβούλιο και τα παιδιά του χορευτικού της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης για την όμορφη παρουσία τους.

Και κλείνω με την άσπρη παρέλαση του Συλλόγου μας που έγινε την 25η Μαρτίου, ημέρα της εθνικής μας εορτής. Για πρώτη φορά έλαβαν μέρος στην παρέλαση του Συλλόγου μας και φοιτητές από την Ήπειρο που σπουδάζουν στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Ξάνθης. Τους ευχαριστούμε και τους θέλουμε να είναι πάντα κοντά στο Σύλλογό μας.

Δημήτριος Βασιλείου
Πρόεδρος Συλλόγου
Ηπειρωτών Ξάνθης

Ηπειρωτικός Σύλλογος Λούντενσαιντ Γερμανίας

Ιδρύθηκε στο 1984 και ο γράφων είχε την ιδέα αυτή και είναι ένας από τους ιδρυτές του.

Χρημάτισα ως Γραμματέας του Συλλόγου για μια δεκαετία. Και τώρα μετά από 7-8 χρόνια εξελέγη και πάλι Γραμματέας.

Σήμερα ο Σύλλογος έχει δύο χορευτικά συγκροτήματα, τα οποία παίρνουν μέρος σε διάφορες εκδηλώσεις πολιτιστικές άλλων αδελφών Ηπειρωτικών Συλλόγων και σε εκδηλώσεις που διοργανώνει η πόλη του Λούντενσαιντ.

Έχει καθιερώσει τη βασιλόπιτα και την επετειακή εκδήλωση για την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Φέτος έγινε στις 3 Μαρτίου 2001 και ο γράφων έκανε μια αναδρομή - αναφορά στα ιστορικά γεγονότα, ενώ παιδιά από το χορευτικό απήγγειλαν ποιήματα με θέμα τα «Ελευθερία Πάννιννα».

Τη Δευτέρα του Πάσχα ομάδα από 10 παιδιά των χορευτικών συγκροτημάτων επισκέφθηκαν τα τρία νοσοκομεία της πόλης μας και πρόσφεραν αυγά στους συμπατριώτες μας που νοσηλεύονται σ' αυτά. Τον Ιούνιο έχουμε προγραμματίσει εκδρομή σε Βαυαρία - Ζάλη-ταμπουργκ - Νταχάου. Το Φθινόπωρο χοροεπερίδα αφιερωμένη στην Ηπειρώτισσα που συνέβαλε στον πόλεμο του '40 και διήμερο αφιέρωμα στην Ήπειρο.

Μετά ακολουθούν οι Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις με τα κάλαντα.

Υπογραμμίζω ακόμη τη γιορτή αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, στις 13 Μαΐου. Προσφέρουμε συμβολικά από ένα τριαντάφυλλο στην κάθε μητέρα, απανγγέλλονται ποιήματα, ενώ φέτος ο γράφων θα διαβάσει ένα δικό του διήγημα με τίτλο «Η καρδιά της Μά-

Από την κοπή της βασιλόπιτας του Συλλόγου, 6 Ιανουαρίου 2001.

νας», το οποίο απέσπασε τον Α' έπαινο σε Λογοτεχνικό Διαγωνισμό.

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι ο Σύλλογος έχει στραμμένη τη ματιά του και στην Ελλάδα. Έχει ενισχύσει οικονομικά σεισμόπληκτους και ασθενούντες στη χώρα μας, ενώ ενδιαφέρεται και για τα εθνικά μας θέματα (Μακεδονικό, Βορειοηπειρωτικό).

Πρόεδρος σήμερα είναι ο Παναγιώτης Μπουζιούρης, ένας νέος, η-

λικίας 25 ετών, αντιπρόεδρος ο αδελφός του Ηλίας Μπουζιούρης, ταμίας ο Κυριάκος Γκάμας και σύμβουλος η αξιόπαινη δασκάλα Γεωργία Ιωάννου.

Αυτά για τη γνωριμία ενός ακόμα Συλλόγου, που εκπροσωπεί περίπου 300 - 350 συμπατριώτες μας Ηπειρώτες που ζούνε εδώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΖΗΣ
Συγγραφέας

Γιορτή Πασχαλιάς

ΣΤΟΥΣ ΓΕΩΡΓΑΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΩΝΥΜΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος το Πάσχα η καθιερωμένη εκδήλωση της Αδελφότητας Γεωργαντών Ιωαννίνων στην, καινούργιων προδιαγραφών, αίθουσα εκδηλώσεων της κοινότητας που έχει κτισθεί και λειτουργεί στην πανοραμική πλατεία της Αγίας Παρασκευής στο χωριό.

Η εκδήλωση, όπως κάθε χρόνο, πραγματοποιήθηκε μετά το πέρας της λειτουργίας της Αγάπης, την Κυριακή του Πάσχα και συγκέντρωσε πλήθος συγχωριανών και φίλων. Την εκδήλωση τίμησαν, μεταξύ άλλων, με την παρουσία τους, ο νομαρχιακός σύμβουλος Κωνσταντίνος Βάββας, ο αντιπρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου Δερβιζιάνων Τάκης Ρώσης, ο τέως πρόεδρος της κοινότητας Γεωργάνων Νίκας Δημήτρης και ο τέως πρόεδρος της Αδελφότητας Γεωργαντών Αποστόλου Αποστόλης.

Χαιρετισμό στους παρευρεθέντες απηύθυναν ο πρόεδρος Δημήτριος Νάστας και τα μέλη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι τόνισαν την ανάγκη παροχής βοήθειας και υποστήριξης από όλους για να μπορέσει η Αδελφότητα να συνεχίσει επάξια και να επεκτείνει τη δραστηριότητά της και σε άλλους τομείς.

Το γλέντι που ακολούθησε διήρκεσε ως αργά με χορό σε παραδοσιακούς ρυθμούς και άφθονο κρασί και φαγητό, προσφορά της Αδελφότητας.

Σε συνδυασμό με τη μεγάλη προσέλευση απόδημου πληθυσμού στο χωριό από τα αστικά κέντρα για το τριήμερο του Πάσχα, η εκδήλωση αποτέλεσε και αποτελεί σημαντική ευκαιρία για όλους τους Γεωργανίτες να συναντηθούν, να θυμηθούν τα παλιά και να διασκεδάσουν στον τόπο που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν.

Είναι μια αξιόλογη προσπάθεια που έχει ξεκινήσει με επιτυχία από το προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο και ελπίζουμε να βρει πολλούς μιμητές και σε άλλες κοινότητες ή σε ευρύτερο πεδίο.

Εμείς από την πλευρά μας ευχαριστούμε θερμά όλους εκείνους που συμβάλαν στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Πάσχα Αρστέα
Γενική Γραμματέας

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΜΝΗΜΗΣ ΚΥΠΡΟΣ - Β. ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Εκδήλωση με θέμα: Οδοιπορικό μνήμης στον αγώνα του Ελληνισμού της Κύπρου - Β. Ήπειρου, πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 2001 στα εκπαιδευτήρια Τσιαμνήλη στο Περιστέρι.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε: Έκθεση φωτογραφιών και ντοκουμέντων του αγώνα της ΕΟΚΑ 1955 - 1959, Κύπρος - Ήπειρος, ομιλία του προέδρου της Ομοσπονδίας Αδελφότητας Κόνιτσας Μιχάλη Μαρτσέκη με θέμα: Η ενιαία Κύπρος και Ήπειρος, ιερή και απαράγραπτη διεκδίκησή μας, ομιλία της Συμβούλου Τύπου της Πρεσβείας της Κύπρου Φρόσως Δημητρίου με θέμα: Η ενιαία Κύπρος, πρόσταγμα της διεθνούς έννομης τάξης.

Στο καλλιτεχνικό μέρος του προγράμματος παρουσιάστηκαν μουσική και τραγούδια της Κύπρου από την παιδική χορωδία των εκπαιδευτηρίων Τσιαμνήλη, ηπειρωτικά τραγούδια από τους Κώστα Ρούντα και Σάββα Σιάτρα, ενώ οι χορευτικοί Σύλλογοι Κυψελιωτών Άρτας και «Ορφεία» παρουσίασαν χορούς της Ήπειρου.

Την επιμέλεια του υλικού της έκθεσης και τη φροντίδα της παρουσίασής του είχε ο Διονύσης Ζηκόπουλος, από το Μαζαράκι Ιωαννίνων.

ραφές
της
περιφέρειας

Μια πόλη, ένας συγγραφέας*

Η Άρτα του Γιάννη Δάλλα

Μια πόλη, οδολόγηρη χτισμένη απάνω στην αρχαία Αμβρακία. Συμπιεσμένη ημικυκλική από τη θηλιά του Αράχθου κι απέναντι ο ορίζοντας να σβήνει στη φυτεμένη με άτακτα φτωχόσιπα Περάνθη. Εκεί μαθήτευσα στα γυμνασιακά μου χρόνια, έζησα τη συνάντηση ζωής και ιστορίας, δοκίμασα τα πρώτα μου σκιρτήματα. Και απ' τις πλευρές τις πιο σηματοδιακές άλλος κλοιός, η Ιστορία: Απ' την πλευρά του νότου, είσοδος μοναδική τότε στην πόλη για πεζούς και τροχοφόρα, το Γεφύρι.

Και δυτικά η κάθετη πλευρά του κάστρου, που το έπαισε ο Μιχαήλ ο Β' ο Αγγελιοδούκας και το στοίχειωσε σ' άλλους καιρούς ο Μακρυγιάννης. Ο άνθρωπος που άρχισε τη δράση του ως εμπορεύμενος εδώ, πριν γίνει ο γνωστός αγωνιστής του '21: «Μ' είχαν οι κάτοικοι Ρωμαιοί και Τούρκοι ως ταμίαν», γράφει, «και καζάντσα του Θεού τα ελέγη». Και εδώ τον βρήκε και τον σφράγισε η Ιστορία: «Με πήγανε στο κάστρο άλληνη βοή να με χαλάσουν και μ' έβαλαν σ' ένα μπουντρούμι... και από την κλειδωνόπορτα της πόρτας βάλαμε τη μύτη μας και παίρναμε αέρα». Ωπου ξεφεύγοντας του φύλακα που τον συνόδευε, πήρε το βάπτισμα πυρός στο Μακρυνόρος, στη μάχη που έδωσε ο πρώτος του οπληρχηγός Γιώργος Μπακόλας.

Μες στα κλειστά αυτά ορόσημα, η πόλη ασφυκτιούσε γύρω από την κεντρική της αρτηρία: η οδός Σκουφά και κατά μήκος οι πλατείες: η πιο ψηλή και θεαματική με την Παρηγορήτισσα σαν καρτ ποστάλ στο βάθος, κάτω η Κίλικ με τον 'Ορφέα' του Τσοτλιά, πιο πάνω του Μονοπωλίου και της Ψαραγοράς και παραμέσα άλλες εσωτερικότερες: του Ροθιογίου και της Εβραϊκής Συναγωγής. Μια πόλη δικηγόρων με μια ποδυάνθρωπη ενδοχώρα χωρικών δικομανών: πέντε-έξι βετεράνοι κι από πίσω τα δικηγοράκια στη σειρά ξεπάζοντας τους δικαστές με αναφορές στον Ντρέιφους και τον Ουγκό. Γλιτρούσαμε στα δικαστήρια κρυφά και παρακολούθουμε τις δίκες σαν παράσταση. Άλλη παράσταση ήταν ο «Πανάρετος»: Με τις αποκρίες, μια κομπανία χωρικών ντυμένων παρδαλά, γύριζε από πλατεία σε πλατεία κι ύστερα απ' το «Γαϊτανάκι» ακολούθουσε η παράσταση που λέγαμε, με μιαν υπόθεση βασιλική σε δεκαπεντασύλλαβους που μάθαινε καθέναν τους στοματικώς, χωρίς να ξέρει πως προέρχονταν από την παιλιά εκείνην Ερωφίλη. Κι έβγαине τότε πάλι ο λαϊκός μας ποιητής, ο Καραπάνος, και μοίραζε από καφενέ σε καφενέ και σ' όλα τα γραφεία τη φυλλάδα του με κήλιντα στους προχώντες και σάτιρες για τα παράξενα του χρόνου και της πόλης. Ενώ ο ξέφραγος λαός στις γειτονιές χόρευε γύρω από φωτιές με γαμοτράγουδα κι ύστερα μπουύκαρε στην

κεντρική πλατεία τραγουδώντας: *Αν είσαι κι αν δεν είσαι / Του δημάρχου παιδί / Εγώ θα σε φιλήσω / Κι ως πάω στη φυλάκη.*

Και η άλλη, η επίσημη πλευρά των τελετών, να συνεχίζεται αδιάτάρακτη: Η λιτανεία της Αγίας Θεοδώρας και οι εκδηλώσεις του «Σκουφά», οι μουσικές και φιλολογικές ενός συλλόγου από τους αρχαιότερους της χώρας -ιδρύθηκε το 1896- με συναυλίες κι ομιλίες στερεότυπες: Η αρχαία Αμβρακία, ο Μάξιμος Γραικός, «Το δαχτυλίδι» του Καμπύση, ο «Πρωτομάστορας» του Καλομοίρη...

Αλλά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα έδινε η τάξη των νοικοκυριών. Ήταν η αστική τάξη της Άρτας, κτηματίες με κοψάρα. Με τη ρεπούμπλικα της εποχής ο Αρτινός αστός μπαϊνόβγαине στις τράπεζες για δάνεια κι έπειτα με τις μπότες λασπωμένες, ως το γόνα μες στα περιβόλια. Ή σε μεσίτες και σε καφενεία στα περικόρια με τους χωριάτες, παζαρεύοντας τα κτήματά τους. Τ' αγόραζε και γρήγορα τα μεταμόρφωνε σε πορτοκαλέωνες όλων των ειδών - μέριλιν και ντόλτσα και ξινά και νέες ποικιλίες εισαγμένες απ' την Ισπανία. Έτσι ως τις μέρες του πολέμου και της Κατοχής... Κι ύστερα ξέσπασε ο παγετός του φοβερού χειμώνα του '42. Φαρμάκι η γεύση των καρπών κι οι κηλίδες ένας ένας να ξεραίνονται. Σ' όλη τη χώρα η θέα ενός νεκροταφείου δέντρων. Και τότε ήταν που ο Ορέστης Λάσκος από το πατάρι του «Ορφέα», σαν άνοιξε η αυλαία του περιοδεύοντος θιάσου του, βγήκε κι απάγγειλε με μια φωνή ρητορικά σπαρταχτικά, συνηκολόγηση των Ιταλών, συγκρόμ και των εδώ Εβραίων. Στο μεταξύ, από ένα μονοπάτι στου Κατσούλη κίνησε ο Ζέρβας (όπως έγραφε αργότερα η πινακίδα), ενώ στην πόλη φούντωνε άλληνη φλόγα κι άρχισε να καμινεύεται στο στήθος μου ο στίχος: *Άρη, μπροστάρη, σιδερέ, βαρδιάνε, καπετάνε...*

Με αυτόν στα χείλη και με τα χειρόγραφα για τη Σφαγή του διπλανού Κορμένου, αποχαιρέτησα την Άρτα και δύο μήνες πριν απ' την απελευθέρωση κατέφυγα κυνηγημένος στην Αθήνα.

Από την Κάτω Παναγιά ως τη Βλαχέρνα ν' αναδύεται η παράδοση του Δεσποτάτου. Κι ήρθε η στιγμή που αναδύθηκε και η ποίηση. Το έναυσμα είχε δοθεί απ' τα καλά συ-

Παρηγορήτρια Άρτας

Μια πόλη στοιχειωμένη στα νερά του χρόνου

ναπαντήματα, και πρώτα ενός καθηγητή μου, του Αχείμαστου, που αργότερα ανακάλυψε πως ήταν μέλος του «Εκπαιδευτικού Ομίλου». Μας διάβασε το «Ποίος ήτο ο φονεύς του αδελφού μου» και από ποίηση τον Καρυωτάκη. «Καρυωτάκης» ήταν κι ο τίτλος του ποιήματος της πρώτης αθηναϊκής μου δημοσίευσης. Κατόπι ένας μεγαλύτερός μου, οργανωμένος και αδικοχαμένος απ' τους πρώτους, μου γνώρισε τα «Νέα Γράμματα» και πρόλαβε να μου διαβάσει ένα ποίημα με τόνους οικειοθελούς που τέλειωνε: *Να βρυχηθεί ο Αραχτός ο ποταμιώνας.*

Έτσι άρχισε να μπαίνει στη ζωή μας και στην ποίηση και πάλι η Ιστορία. Σφαγές και διωγμοί, συνηκολόγηση των Ιταλών, συγκρόμ και των εδώ Εβραίων. Στο μεταξύ, από ένα μονοπάτι στου Κατσούλη κίνησε ο Ζέρβας (όπως έγραφε αργότερα η πινακίδα), ενώ στην πόλη φούντωνε άλληνη φλόγα κι άρχισε να καμινεύεται στο στήθος μου ο στίχος: *Άρη, μπροστάρη, σιδερέ, βαρδιάνε, καπετάνε...*

Με αυτόν στα χείλη και με τα χειρόγραφα για τη Σφαγή του διπλανού Κορμένου, αποχαιρέτησα την Άρτα και δύο μήνες πριν απ' την απελευθέρωση κατέφυγα κυνηγημένος στην Αθήνα.

* Ο Γιάννης Δάλλας είναι καθηγητής Πανεπιστημίου. Αυτή την εποχή διδάσκει στο Πανεπιστήμιο της Λευκωσίας. Το κείμενο δημοσιεύθηκε στο ένθετο «Βιβλιοθήκη» της εφημερίδας «Ελευθεροτυπία» στις 16 Φεβρουαρίου 2001.

ΑΡΧΕΙΟ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ

Ένα πανόραμα των γεφυριών της Ηπείρου, των μυστικών και της τέχνης τους

ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΝΤΑ

Το Α.Γ.Η. (= αρχείο γεφυριών ηπειρώτικων) είναι υλικό που συλλέγεται, ταξινομείται και μελετάται με τέτοιο τρόπο, ώστε να προβάλλει ανάγλυφα, σ' όλες της δηλαδή τις διαστάσεις και παραμέτρους, η εικόνα του πετρογέφυρου της Ηπείρου - ιστορική, αρχιτεκτονική, κατασκευαστική, οικονομική, κοινωνική, λαογραφική, πολιτισμική.

Ξεκίνησε το 1982, αποκτώντας βαθμιαία συγκεκριμένη δομή, περιεχόμενο, στόχους και κατά συνέπεια πιο συστηματικό χαρακτήρα έρευνας. Τελευταία, προωθείται και η μηχανοργάνωσή του για ακόμα πιο καλύτερη εκμετάλλευση.

Χώρος έρευνας - άρα προέλευσης του υλικού - είναι η ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου, οριοθετημένη συμβατικά από τη νοτιή γραμμή Αμφιλοχία - Καρπενήσι - Καρότσα - Τρίκαλα - Γρεβενά - Καστοριά - Φλώρινα - Ελμπασάν. Εδώ μέσα, τα πέτρινα λαϊκά γεφύρια, όχι απλά κάλυψαν ανάγκες επικοινωνίας, αλλά κυριολεκτικά μετουσιώθηκαν σε έργα τέχνης. Ο όρος λοιπόν «ηπειρώτικος» σηματοδοτεί και γεωγραφική περιοχή και νοοτροπία.

Το αρχείο έχει χωριστεί σε τρία μέρη: στη Μνήμη, την Υποστήριξη και τη Μελέτη. Με αυτή τη δομή εξασφαλίζεται απ' ενός εξυπηρέτηση των στόχων του - θα αναφερθούν παρακάτω - απ' ετέρου άντληση πληροφοριών από κάθε ενδιαφερόμενο τριών επιπέδων...ενημέρωσης.

Η ΜΝΗΜΗ, για μια πρώτη προσέγγιση στο θέμα, αποτελεί στην ουσία το μπρώο των γεφυριών. Εδώ εισάγεται, με το δικό του νόημα, κάθε «νέο» γεφύρι που εντοπίζεται και μελετάται. Το συνοδεύουν τα εξής στοιχεία: ονομασία, θέση (με δύο χάρτες), ταυτότητα (τοποθεσία, ποτάμι, χρονολογία κατασκευής, δωρητής, δαπάνη, μορφή, διαστάσεις), σχέδιο - αποτύπωση (στην ίδια πάντα κλίμακα για ευχέρεια συγκρίσεων) σύντομο ιστορικό, φωτογραφίες.

Μέχρι τώρα έχουν εισαχθεί στη Μνήμη 573 γεφύρια. Από αυτά, κάποια δεν υπάρχουν πια, καταστράφηκαν. Και για τα...πεθμένα όμως αυτά γεφύρια, τουλάχιστον για τα περισσότερα, έχουν βρεθεί φωτογραφίες τους, συντηρημένες τη μορφή τους στην αιωνιότητα. Για τα υπόλοιπα έχουν συλλεγεί τόσες και τέτοιες πληροφορίες, ώστε και αυτών η μορφή, η ιστορία, να αναβιώνει ικανοποιητικά.

Η ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ, όπως ο τίτλος της μαρτυράει, περιέχει υλικό ενισχυτικό της Μνήμης. Η εικόνα του όποιου γεφυριού, που σε πρώτη φάση μέσω της Μνήμης αποκλήθηκε, τώρα εμπλουτίζεται, συμπληρώνεται. Με τη βοήθειά της, ο ερευνητής, μπορεί να προχωρήσει ακόμη περισσότερο, ερχόμενος σε επαφή με πτυχές του αντικείμενου κάποτε απρόσμενες. Παρακάτω παραθέτουμε μερικές απ' τις κατηγορίες στις οποίες το υλικό της Υποστήριξης έχει «αποθηκευτεί». Όλες χαρακτηρίζονται από γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου.

Α: Σχέδια, Β: Ασπρόμαυρα αρνητικά, Γ: Έγχρωμες διαφάνειες, Δ: Ερωτηματολόγια καταγραφής, Ε: Αλληλογραφία, ΣΤ: Οι Μαστόροι, Ζ: Δωρητές, Η: Τα γεφύρια σε καρτ - ποστάλ, Θ: Τα γεφύρια στις παραδόσεις, Ι: Το Γεφύρι σε παλιές φωτογραφίες, ΙΑ: Το Γεφύρι στο τραγούδι, ΙΒ: Το Γε-

Μοναδικός ιστορικός και πολιτιστικός θησαυρός μπορεί να χαρακτηριστεί η εργασία - στόχος ζωής - του εκπαιδευτικού, ερευνητή Σπύρου Μαντά, γύρω από το πετρογέφυρο, όχι μόνο στον ελληνικό, αλλά και στον ευρύτερο βαλκανικό χώρο.

Η Ήπειρός μας, με την πλησιότατη παρακαταθήκη στον τομέα αυτό, κατέχει την πρώτη θέση στο ενδιαφέρον του ερευνητή. 573 Ηπειρωτικά Γεφύρια έχουν καταγραφεί σε όλες τις διαστάσεις και παραμέτρους από τον Σπύρο Μαντά. Μια προσπάθεια που τον οδήγησαν στη δημιουργία του ΑΡΧΕΙΟΥ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ, στο οποίο έχει συγκεντρωθεί ένα πολύτιμο υλικό.

Στη συνέχεια ο ίδιος μας μιλάει για το Αρχείο που για χρόνια επιμελείται, εκθέτει τη δομή του, τα περιεχόμενα, αλλά και τους στόχους που βάζει...

Το γεφύρι της Άρτας στο θέατρο. Ανέβασμα του «Πρωτομάστορας» των Καζαντζάκη - Καλομοίρη, το 1916.

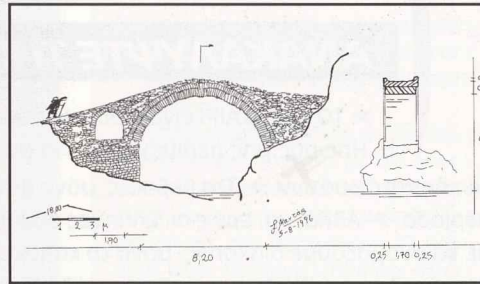

Το γεφύρι του Κατί, στη Μπένια της Πρεμετίς.

φύρι στα Θεοφάνεια, ΙΓ: Προστασία, ΙΔ: Συνεντεύξεις, ΙΕ: Βιβλιογραφία - Εικονογραφία, ΙΖ: Το γεφύρι σε ντοκυμανταίρ, ΙΑ: Το Γεφύρι στη Ζωγραφική, ΙΗ: Το Γεφύρι στη Λογοτεχνία, ΙΘ: Το Γεφύρι σε δρώμενα, Κ: Βιβλία, ΚΑ: Τού Γεφυριού της Άρτας Ιστοκατηγορίες: Το γεφύρι της Άρτας στο χρόνο, του γεφυριού της Άρτας το τραγούδι, τα κτίρια της...«Θυσίας», το γεφύρι της Άρτας στο θέατρο, το γεφύρι της Άρτας σε καρτ - ποστάλ, ΚΒ: Το Γεφύρι στο διαδίκτυο, ΚΓ: Τα γεφύρια των Περιγητιών, ΚΔ: Δρόμοι και γεφύρια... Ω: Διάφορα.

Να σημειωθεί εδώ η πληθώρα του υλικού που έχει ενταχθεί στην κατηγορία ΣΤ: Οι Μαστόροι, λειτουργώντας στην ουσία σαν παράρτημα μέσα στο ίδιο το αρχείο. Εκτός απ' τις πολλές φωτογραφίες των μαστόρων, υπάρχουν εκτεταμένες αναφορές, με ξεχωριστές υποκατηγορίες, στις πατρίδες τους, στα ήλλα του έργα, στα εργαλεία, στη γλώσσα, τα διάφορα έγγραφα - ντοκουμέντα (συμφωνητικά κ.λπ.).

Στη ΜΕΛΕΤΗ, επόμενο μέρος του αρχείου, γί-

Το γεφύρι στη Λέννη Κούρεντα, στην Παλιουρή, ποταμός Σμολίτσας.

νεται πλήρης εκμετάλλευση των δύο προηγούμενων μερών, του πλήθους πληροφοριών που η Μνήμη και η Υποστήριξη παρέχουν, για να βγουν τα τελικά συμπεράσματα. Έτσι, η γνώση, δεν προκύπτει από ένοπλο ή μέθοδο πετυχημένη μα στηριγμένη σε δείγμα, αλλά πατάει στο σύνολο των αντικειμένων που ερευνά, συμπεριφέροντας με αξιοπιστία. Ερευνώνται λοιπόν εδώ επιμέρους θέματα, διεκπεραιώνονται συνθετικές εργασίες, όπως: η ονοματολογία των γεφυριών - η λειτουργία του τόξου - μορφές - τύποι και παραλλαγές του ηπειρώτικου γεφυριού - το κόστος κατασκευής - συμβολή του στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου - από την πρόθεση της προστασίας στο αποτέλεσμα - αποδομία και οικοδομική - ρίξεις της λαϊκής γεφυροποιίας - τεχνική και αισθητική πρόοδος μέσω της εμπειρίας - η κατασκευή γεφυριών σαν κάλυψη ψυχολογικής ανάγκης - και βέβαια ένα σωρό άλλες διευρύνσεις με κύριο μοχλό πάντα το πετρογέφυρο της Ηπείρου.

Θα τελειώσουμε αναφέροντας τους στόχους του Αρχείου Γεφυριών Ηπειρώτικων, έτσι όπως αυτοί, κατά την πορεία κατάρτισής του, συγκεκριμενοποιήθηκαν.

Βραχυπρόθεσμοι στόχοι, που ήδη υλοποιούνται, είναι η δημοσίευση άρθρων και μελετών σε εφημερίδες και περιοδικά, η έκδοση σχετικών βιβλίων, διαλέξεις με προβολή διαφανειών, το στήσιμο φωτογραφικών κ.λπ. Εκθέσεων, ανακοινώσεων σε ειδικά συνέδρια.

Μεσοπρόθεσμα, επιδιώκεται έκδοση μεγάλου...άτλας του...στην ουσία δημοσιοποίηση όλων σχεδόν του Αρχείου και γύρισμα οδολογημένου ντοκυμανταίρ που θα προσεγγίζει το θέμα από πολλές απόψεις.

Τέλος, όνειρο μακρινό, με όμως βάσιμες ελπίδες πραγματοποίησης, είναι το στήσιμο ενός μουσείου γεφυριών, όπου θα εκτίθεται όλο το υλικό του Αρχείου και όχι μόνο. Η Ήπειρος το δικαιούται!

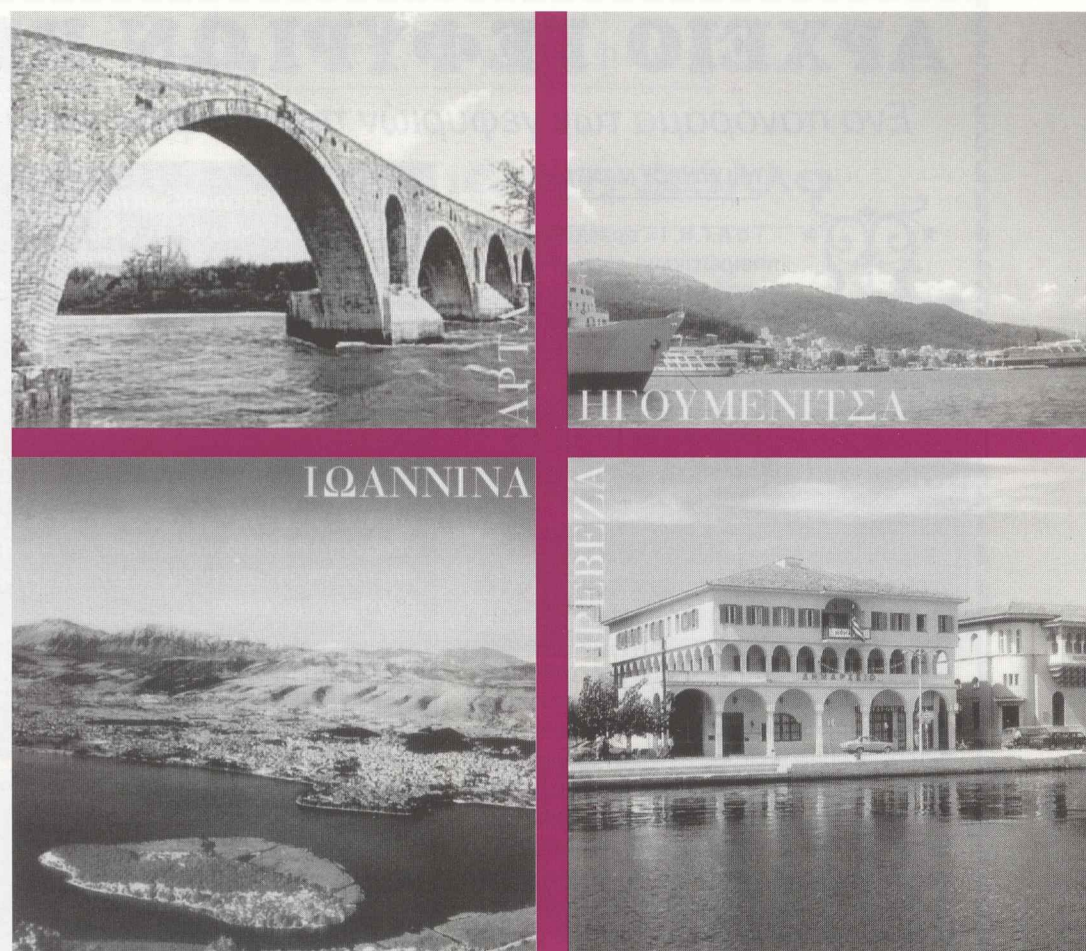

Ο γεφυράς - κιοπουλής Αντώνης Κωνσταντινίδης ή Κωσταντώνης (1864 - 1948) από την Γκούρα των Χουλιαράδων.

Η ΠΕΙΡΟΣ

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗΝ!

► ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ είναι προ των πυλών. ► Η Ήπειρος μας περιμένει. ► Για ανάταση ψυχής και σωμάτων. ► Όχι βεβαίως, μόνο αυτή την περίοδο. ► Αλλά, να, εμείς οι Έλληνες συντηζόμαστε να ονομάζουμε διακοπές, μόνο το καλοκαίρι. ► Αν και η Ήπειρος Χώρα μας περιμένει όλο το χρόνο. ► Έχει πολλά προνόμια τούτη η γωνιά της πατρίδας μας. ► Και την ανακαλύπτουν οδοιπόροι και περισσοί. ► Όχι μόνον γηγενείς, μα και άλλοι συνέλληνες και από μακρινούς τόπους. ► Δώρο Θεού η ομορφιά της. ► Τέχνη των ανθρώπων της το σμήματά της. ► Κι έχει πολλά να μας προσφέρει. Κι ακόμα να μας διδάξει. ► Ένα απέραντο μνημείο της φύσης και της ιστορίας. ► Τον αγαπάμε τούτο τον τόπο. Στα χνάρια του πορευόμαστε. ► Δεν τον γνωρίζουμε στο σύνολό του. ► Γιατί κάθε τόσο, μας αποκαλύπτει καινούργιες πτυχές του. ► Ας τον ανακαλύψουμε, λοιπόν, σε κάθε μας βήμα. ► Και με κάθε ευκαιρία. ► Τούτο το καλοκαίρι που θα βρεθούμε στις μικρές πατρίδες μας ας τον αγκαλιάσουμε με αγάπη και σεβασμό... **A.P.**

ΑΠΕΙΡΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ

► Για τους λάτρεις της φύσης, η Ήπειρος είναι ένας παράδεισος. Τα άγρια ποτάμια και οι πανύψηλες βουνοκορφές αποτελούν ένα προστατευμένο φυσικό περιβάλλον για μία εκπληκτική ποικιλία άγριας φύσης. Λύκοι και αρκούδες τριγυρίζουν ακόμη σ' αυτόν τον τόπο και χρυσοί αετοί σκίζουν τους ουρανούς του.

Εκατοντάδες σπάνιων και μοναδικών ειδών άγριων πουλιών ευδοκούν ανενόχλητα. Τα μεγάλα φυσικά δάση στεγάζουν δεκάδες είδη πουλιών, όπως επίσης και τα ποτάμια και τα λιβάδια.

Οι Ηπειρώτες είναι περήφανοι για την περιοχή τους, την άγρια ζωή της και φροντίζουν για τη διατήρησή της. Είναι επίσης περήφανοι για το Ιόνιο πέλαγος και τα πεντακάθαρα νερά του, για τις πανέμορφες παραλίες και τους μοναδικούς υδροβιότοπούς του.

► Η Ήπειρος είναι ένας ήσυχος τόπος, ο οποίος προσφέρει γαλήνη και ηρεμία σ' αυτούς που έχουν κουραστεί από το θόρυβο και τις πιέσεις της ζωής στην πόλη. Είναι έ-

νας τόπος όπου η χαλάρωση έρχεται φυσικά. Τίποτε δεν ταράσσει την αίσθηση της γαλήνης, την οποία αισθάνεται ο επισκέπτης.

► Η περιοχή της Ηπείρου είναι πλούσια σε μαρτυρίες της μεγάλης και λαμπρής ιστορίας της. Το παρελθόν αναβιώνει για τον επισκέπτη στις αρχαιολογικές τοποθεσίες της, στα πολυάριθμα μνηστήρια και ναούς, στα κάστρα και στα παραδοσιακά χωριά της, στις παλιές εκκλησίες, στους παλιούς νερόμυλους και τα γεφύρια της. Η ιστορία είναι ζωντανή εδώ στους ανθρώπους της Ηπείρου. Είναι ζωντανή στη μουσική τους και στον τρόπο ζωής τους.

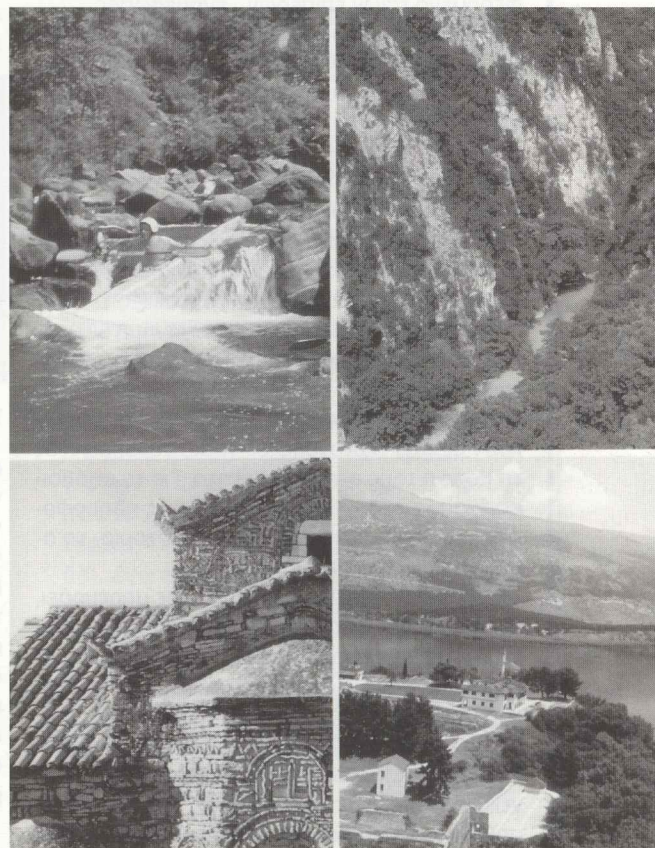
► Η Ήπειρος είναι ο ιδανικός προορισμός γι' αυτούς που ψάχνουν την περιπέτεια. Υπάρχουν πολλά ποτάμια, ξεχειλά με διάφανο νερό, για να κατακτήσετε, βαθιές σπηλιές για να εξερευνήσετε.

► Αυτή η ποικιλόμορφη περιοχή προσφέρει πολλές

ευκαιρίες για όλων των ειδών τα σπορ. Υπάρχουν δυνατότητες στην Ήπειρο για ποδηλασία, πεζοπορία και ιππασία. Μπορείτε να κοιμηθήσετε, οποιαδήποτε στιγμή, στα καθαρά νερά ή να κάνετε ιστιοπλοία στο Ιόνιο. Μπορείτε να απολαύσετε μία πανοραμική άποψη της περιοχής από ένα ανεμοπλάνο ή να πάτε για rafting και καγιάκ στα ποτάμια της.

► Η Ήπειρος είναι φημισμένη για την παραδοσιακή καλλιτεχνική βιοτεχνία και οι κοτεχνία, που μπορούν να απολαύσουν οι σημερινοί επισκέπτες. Σε παραδοσιακά εργαστήρια θα συναντήσετε αργυροχρυσόχρους και ξυλογλύπτες να δημιουργούν πανέμορφα στολίσια ή αντικείμενα καθημερινής χρήσης.

► Η Ήπειρος έχει πλούσια γαστρονομική παράδοση, βασισμένη στη χρήση υψηλής ποιότητας τοπικών προϊόντων. Τα μενού ποικίλουν ανάλογα με τις εποχές, αντανακλώντας ό,τι καλύτερο έχει να προσφέρει η φύση στη διάρκεια του έτους.

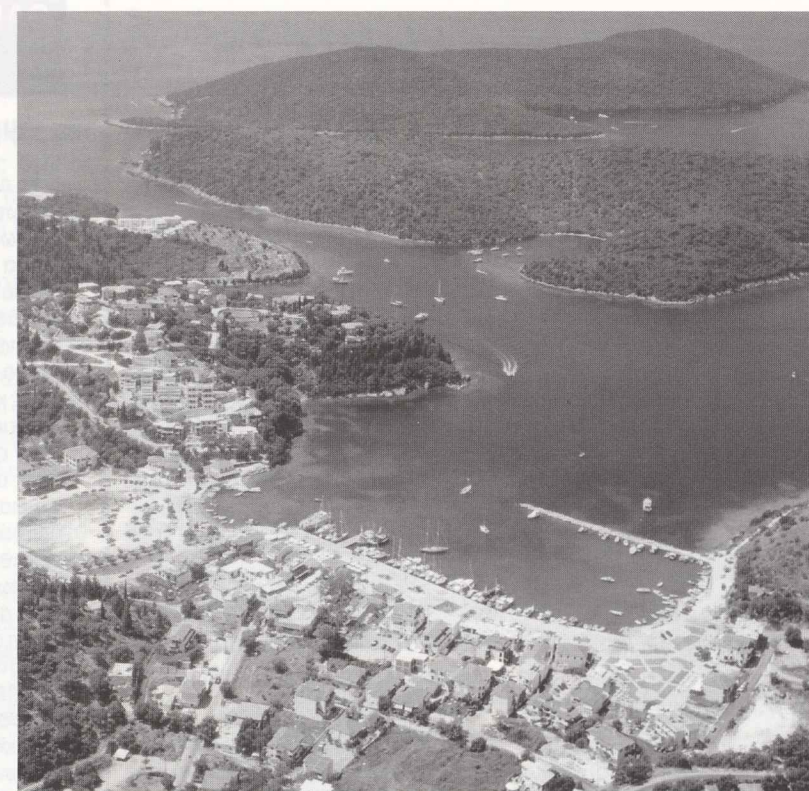
Η ΠΕΙΡΟΣ: ΜΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΠΟΧΕΣ - ΜΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΓΙΑ ΣΕΝΑ!

Άρτα

Η Άρτα βρίσκεται πάνω στο γραφικό ποτάμι του Αράχθου, στην καρδιά μιας περιοχής φημισμένης για τους θρύλους και τους μύθους της. Πολλές από αυτές τις ιστορίες αφορούν το ξακουστό παλιό γεφύρι, το οποίο αποτελεί σύμβολο της πόλης. Η πόλη παρέχει κατάλυμα στους επισκέπτες και είναι πατρίδα υπέροχων εκκλησιών με σπάνια μωσαϊκά και μοναδική αρχιτεκτονική. Το φημισμένο κάστρο δεσπόζει στο κέντρο της πόλης και αξίζει να το επισκεφτεί κανείς. Υπάρχει επίσης ένα αξιόλογο μουσείο, το οποίο παρουσιάζει τη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής του Αμβρακικού Κόλπου, ενός από τους μεγαλύτερους υδροβιότοπους της Ευρώπης. Γι' αυτούς που θα ανέβουν στην κορυφή του λόφου της πόλης, στην Περάνθη, η θέα προς τις γραφικές ακτές του Αμβρακικού και προς την Ήπειρο είναι πανέμορφη. Η πλούσια ιστορία της περιοχής είναι σαφώς ευκρινής στο αρχαιολογικό μουσείο της Άρτας. Λίγα χιλιόμετρα έξω από την πόλη, στα μικρά ψαροχώρια του Αμβρακικού, οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν πρώτης τάξεως θαλασσινά. Η Άρτα δίνει την εικόνα της πραγματικής Ηπείρου, όπου οι άνθρωποι απολαμβάνουν τη ζωή ήσυχα, ζώντας σε μια γραφική και ιστορική πόλη.

Ηγουμενίτσα

Με το νέο της λιμάνι και τους νέους δρόμους, η Ηγουμενίτσα είναι η πύλη προς την Ευρώπη, όχι μόνο για την Ήπειρο, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα. Σε λίγα μόνο χιλιόμετρα από την πόλη, οι επισκέπτες ανακαλύπτουν παρθένα ακατοίχτα νησιά, πανέμορφες παραλίες και ψαροχώρια. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες γι' αυτούς που επιθυμούν να συμμετέχουν σε μια ποικιλία αθλημάτων. Η Ηγουμενίτσα προσφέρεται επίσης, ως το κέντρο των εξορμήσεων σε όλο το νομό. Διαθέτει μεγάλο αριθμό καταλυμάτων για τους ταξιδιώτες.

Σύβota Θεσπρωτίας

Ιωάννινα

Είναι η ξακουστή πρωτεύουσα της περιφέρειας της Ηπείρου. Περιεχόμενη από υπέροχα βουνά, είναι χτισμένη στις όχθες της πανέμορφης λίμνης Παμβώτιδας. Τα Ιωάννινα υπήρξαν σημαντική πόλη εδώ και αιώνες. Στεγάζει σημαντικά μουσεία και παρέχει ποικιλία καταλυμάτων. Στην καρδιά της πόλης βρίσκεται το κάστρο, με τα λιθόστρωτα δρομάκια και τα βυζαντινά και μουσουλμανικά μνημεία. Από το μώλο μπορεί ο επισκέπτης να πάρει το καράβκι για να πάει στο Νησί, όπου θα απολαύσει έναν ευχάριστο περίπατο, μέσα στα χνάρια της μακράς του ιστορίας. Τα Ιωάννινα είναι εξαιρετικό τουριστικό κέντρο, από το οποίο μπορεί να εξερευνηθεί κανείς τη γύρω περιοχή. Δωδώνη, Ζαγοροχώρια, Κόνιτσα, Πωγωνί είναι περιοχές που εντυπωσιάζουν.

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο αφιέρωμα είναι από τον Τουριστικό Οδηγό που εξέδωσαν οι τέσσερις Νομαρχίες της περιοχής, ο ΕΟΤ και το ΒΙC Ηπείρου.
- Για περισσότερες πληροφορίες: <http://www.ecotour-epirus.gr>
- Ακόμη: ΕΟΤ, Δωδώνης 39, 45 221 Ιωάννινα, τηλ.: 0651 - 41142, Fax: 0651 - 49139, e-mail: ecotour@otenet.gr
- Περιφερειακό Κέντρο Υποστήριξης Οικοτουρισμού ΒΙC Ηπείρου: Πλ. Ομήρου 12, 45 332 Ιωάννινα, τηλ. - fax: 0651-44447, 57, 67

Πρέβεζα

Η Πρέβεζα είναι μια παραλιακή πόλη με μοναδική ατμόσφαιρα, που αντανακλά τη μεγάλη ένδοξη ιστορία της και τη γραφική τοποθεσία της. Αποτελεί σημαντικό πολιτιστικό κέντρο, με φημισμένες εκδηλώσεις. Η αρχαία Νικόπολη, το Νεκρομαντείο, η Κασσιώπη, το Ζάλογγο συνεισφέρουν στην ιστορική φυσιογνωμία της πόλης. Από την Πρέβεζα μπορεί κανείς να οργανώσει και τις κρουαζιέρες του στα γειτονικά νησιά του Ιονίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Στην Αθήνα, ζουν και εργάζονται σε Μέσα Ενημέρωσης δεκάδες Ηπειρώτες Δημοσιογράφοι.

Ο Περιφερειάρχης και οι τέσσερις νομάρχες της Ηπείρου, με την ευκαιρία του «Τουριστικού Πανοράματος 2001» τους προσκάλεσαν σε δείπνο γνωριμίας, την Παρασκευή 27 Απριλίου, στην ταβέρνα «Παππάς» στη Ν. Φιλοθέη.

Όσοι ανταποκρίθηκαν, είχαν την ευκαιρία να γνωριστούν, να ανταλλάξουν απόψεις για τα τεκταινόμενα στην Ήπειρο και να αναγνωρίσουν έτσι τη χρησιμότητα αυτών των συναντήσεων.

Ήταν μια ζεστή, φιλική, όμορφη βραδιά με κουβεντούλα, φαγητό και ποτό.

Παραβρέθηκαν οι δημοσιογράφοι: Κατερίνα Κωλέτση, Χάρης Μαυρομάτης, Πάνος Μπαϊλής, Θωμάς Τσάτσος, Γιώργος Πεπόνης, Ηλίας Προβόπουλος, Ανδρέας Ρίζος, Τάκης Παλαιοδήμος, Λεύτερης Τζόκας, Κώστας Μπατσής, Βάντα Κουτσούκστα, Γιάννης Μπάκος, Γιώργος Βασιλείου, Κώστας Σακελλαρίου, Μπάμπης Αρτινός και εκπρόσωποι των εφημερίδων «Τζουμέρκα» (Χρήστος Λαναράς, Ηλίας Γεωργίου) και «Θεοδώρινα» (Σταύρος Σκουτέλλας).

Από την Ήπειρο: Ο Περιφερειάρχης Ηλίας Λιακόπουλος, ο υφυπουργός Γεωργίας Βαγγέλης Αργύρης, οι νομάρχες Νικόλαος Ζαρηπαλάς (Ιωαννίνων), Λάμπρος Ρίζος (Άρτας), Νικόλαος Τωάνης (Θεσπρωτίας), Δημήτριος Τσουμάνης (Πρέβεζας), οι βουλευτές Γιώργος Τρυφωνίδης (Πρέβεζας) και Κώστας Καραμπίνας (Άρτας), ο δήμαρχος Κόνιτσας Πρόδρομος Χατζηγεωργιάδης, από την Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδος ο πρόεδρος της Κώστας Αβέζιος, ο έφορος δημοσίων σχέσεων Δημήτρης Σουλίας και η σύμβουλος Σάσα Τριανταφυλίδου.

Τους καλεσμένους προσφώνησε ο Περιφερειάρχης, υπογράμμίζοντας τη συμβολή των Ηπειρώτων δημοσιογράφων στην προβολή της Ηπείρου και την ανάγκη όλων των Ηπειρωτικών φορέων για μια μόνιμη και ουσιαστική επικοινωνία μαζί τους.

Την αντιφώνηση εκ μέρους των δημοσιογράφων έκανε η Κατερίνα Κωλέτση, η οποία αφού ευχαρίστησε τους οικοδεσπότες για την πρόσκληση, τους κάλεσε να θυμούνται συχνότερα τους Ηπειρώτες δημοσιογράφους, οι οποίοι και δεσμούς έχουν με την Ήπειρο και τα Ηπειρωτικά θέματα προβάλλουν, όσο από αυτούς εξαρτάται.

Τη φροντίδα της επικοινωνίας με τους δημοσιογράφους είχαν η κ. Ελένη Βίρου από το Ίδρυμα Εγνατία Ηπείρου και ο κ. Γ. Κονταξής από τον ΕΟΤ Ιωαννίνων.

Το πρώτο βήμα έγινε, και στο επόμενο πιστεύουμε να υπάρξει ανταπόκριση από όλους τους Ηπειρώτες δημοσιογράφους...

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ 2001

Στο Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο Αττικής ΧΕΛΕΧΡΟ, πραγματοποιήθηκε από 25-29 Απριλίου 2001 η 6η Έκθεση Τουριστικού Πανοράματος. Η Ήπειρος εκπροσωπήθηκε και με τους τέσσερις νομούς της και την Περιφέρεια με ειδικά περίπτερα και έντυπο διαφημιστικό υλικό, που είχαν επιμεληθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες των Νομαρχιών. Ήταν μια καλή ευκαιρία, για τους χιλιάδες επισκέπτες να γνωρίσουν και με αυτόν τον τρόπο την περιοχή μας και τις δυνατότητες φιλοξενίας που παρέχει. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων, στην αίθουσα

«Παρθενών» του εκθεσιακού κέντρου, πραγματοποίησε εκδήλωση με ομιλήτρια την Άννα Μ. Ασημακοπούλου και προβολή διαφανειών με θέμα: «Εναλλακτικές μορφές τουρισμού στο νομό Ιωαννίνων - περιπλανήσεις στην παράδοση, στη φύση, στον πολιτισμό με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας». Παραβρέθηκαν Ηπειρώτες βουλευτές, νομάρχες, δήμαρχοι, άνθρωποι των γραμμάτων, επιστήμονες, δημοσιογράφοι και εκπρόσωποι Ηπειρωτικών Αδελφοτήτων. Το «Τουριστικό Πανόραμα 2002» θα πραγματοποιηθεί 15 με 19 Μαΐου 2002.

ΓΕΦΥΡΑ ΡΙΟΥ - ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ

Έργο πνοής για τη Δυτική Ελλάδα

ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ενα από τα μεγαλύτερα έργα που εκτελούνται σήμερα στη χώρα μας, είναι η κατασκευή γέφυρας, στο Ρίο - Αντίρριο, που θα ενώνει τη Δυτική Ελλάδα με την Πελοπόννησο, εξυπηρετώντας την επικοινωνία στο σύνολο του οδικού δικτύου της χώρας.

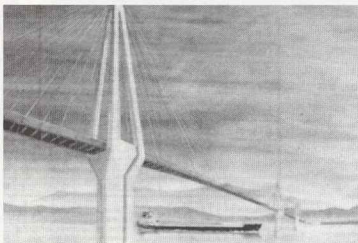
Η Ζεύξη Ρίου - Αντιρρίου συγκαταλέγεται μεταξύ των 14 ευρωπαϊκών έργων πρώτης προτεραιότητας και έχει ενταχθεί στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ως διακλάδωση της Π.Α.Θ.Ε. (Εθνική οδός Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων), τμήματος ενός από τους βασικούς ευρωπαϊκούς άξονες Βορρά - Νότου.

Από τεχνικής απόψεως η κατασκευή της γέφυρας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα ελληνικά και διεθνή δεδομένα.

Οι κατασκευαστικές απαιτήσεις της Ζεύξης Ρίου - Αντιρρίου την καθιστούν ένα έργο τεχνολογικά μοναδικό σε ολόκληρο τον κόσμο. Αυτή η μοναδικότητα της έγκειται στο γεγονός ότι απαιτείται πολύ μεγάλο βάθος θεμελίωσης (60 μ.) όσο δεν έχει απαιτηθεί για καμία άλλη γέφυρα στον κόσμο. Όπως, επίσης, καμία άλλη γέφυρα στον κόσμο δεν έχει τόσο μεγάλο καθωδιωτό μήκος (2.252 μ.) και θεμελία με διαστάσεις ρεκór (διαμέτρου 90 μ.).

Όλα αυτά σχεδιάστηκαν έτσι, ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τη σεισμικότητα της περιοχής και τη καθαρότητα του εδάφους.

Του ΓΙΑΝΝΗ ΧΑΒΕΛΑ
Τεχνικού Ερευνητή,
Πρόεδρου της Αδεληφότητας
Σεληαδίων Άρτας

Η γέφυρα προβλέπεται καθωδιωτή, θα αναρτάται δηλαδή από καθωδία, από γαλβανισμένα συρματόσχοινα. Η στήριξη των καθωδίων γίνεται σε τέσσερις πυλώνες διαμέτρου 90 μ. στη στάθμη έδρασης, που θα κατασκευαστούν εξ ολοκλήρου από σκυρόδεμα.

Οι πυλώνες θα θεμελιωθούν στη θάλασσα επάνω σε εδάφη προκαταβολικά ενισχυμένα, σε βάθη που κυμαίνονται από 45 μέχρι 62 μέτρα, ενώ το ύψος τους πάνω από την επιφάνεια του νερού θα φθάσει τα 159 μέτρα.

Από κάθε πλευρά της Ζεύξης θα υπάρχουν τμήματα πρόσβασης προς την καθωδιωτή γέφυρα, που θα κατασκευαστούν επίσης από σκυρόδεμα και θα εδράζονται πάνω σε πασσάλους.

Οι γέφυρες πρόσβασης θα είναι από την πλευρά του Ρίου 393 μ. και προς την πλευρά του Αντιρρίου 239 μ. και έτσι θα ανέβει το συνολικό μήκος της γέφυρας σε 2.883 μ.

Τον περασμένο Οκτώβριο ξεκί-

νησε η κατασκευή του πρώτου πυλώνα, ο οποίος σήμερα είναι έτοιμος στη θάλασσα και βρίσκεται ακριβώς επάνω στο σημείο που θα τοποθετηθεί. Το ύψος του είναι 68 μέτρα και η διάμετρός του 100 μέτρα.

Στις 4 Απριλίου μεταφέρθηκε ο δεύτερος πυλώνας στη θάλασσα, του οποίου η σκυρόδεση έχει φθάσει περίπου τα 35 μέτρα και συνεχίζεται.

Στην Ξηρά άρχισαν οι εργασίες κατασκευής του τρίτου πυλώνα και αμέσως μετά θα αρχίσει η κατασκευή του τέταρτου και τελευταίου πυλώνα.

Στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών μέχρι τώρα δεν υπάρχει καθυστέρηση, αντίθετα οι εργασίες βρίσκονται μπροστά κατά έξι μήνες.

Η ολοκλήρωση της Ζεύξης Ρίου - Αντιρρίου και στη συνέχεια η κατασκευή της Ιονίας Οδού, θα βγάλλει τη Δυτική Ελλάδα από την απομόνωση και ίσως γίνει η αναγκαία της ουσιαστικής ανάπτυξης της περιοχής μας.

Χρειάζεται όμως να υπάρξει τόσο από την κεντρική όσο και από την τοπική εξουσία ένα όραμα - πλάνο - πρόγραμμα πραγματικής ανάπτυξης.

Χρειάζονται επί τόπου έρευνες και μελέτες, με τα πραγματικά δεδομένα και τις ανάγκες της περιοχής, πάντοτε όμως με μακροπρόθεσμη πρόβλεψη και όχι στατικά μόνο για το σήμερα.

ΘΑΝΑΤΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΠΣΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ελλάδος εξέδωσε ομόφωνα το ακόλουθο ψήφισμα σχετικά με τους θανάτους στα λευκά κελιά της Τουρκίας:

«Κάθε μέρα που φεύγει σβήνει και μία ανθρώπινη ύπαρξη, κάθε μέρα που περνά μακραίνει και πιο πολύ ο μακάβριος κατάλογος των απεργών πείνας, πολιτικών κρατουμένων, που πεθαίνουν στις απάνθρωπες φυλακές υψίστης ασφαλείας στην Τουρκία. Ο εγκλεισμός στα διαβόητα λευκά κελιά πλήρους απομόνωσης, αποτελεί έναν ειδεχθή τρόπο βασανιστικής εξόντωσης των ανθρώπων εκείνων που δεν είναι αρεστοί στο καθεστώς, η πλειονότητα των οποίων είναι υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ΠΣΕ, ως πολιτιστικός και κοινωνικός φορέας, εκφράζοντας την ανθρωπιστική ευαισθησία εκατοντάδων χιλιάδων Ηπειρωτών της Διασποράς, δεν είναι δυνατόν να παραμείνει αδιάφορη μπροστά σ' αυτό το προμελετημένο έγκλημα.

Γι' αυτό εκτιμώντας ότι οι πρακτικές αυτές αποτελούν βαρύτατη μορφή προσβολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου και τις οποίες κατά παράβαση όρων των σχετικών διεθνών συμβάσεων που έχει υπογράψει και η ίδια η Τουρκία καταπατά, αποφασίζει:

- Καταδικάζει απερίφραστα κι αυτές τις πρακτικές εξόντωσης των πολιτικών κρατουμένων του Τουρκικού καθεστώτος.

- Απαιτεί από την Τουρκική Κυβέρνηση να σταματήσει αμέσως αυτού του είδους τις μεθοδεύσεις εξόντωσης των πολιτικών της αντιπάλων.

- Καλεί την Ελληνική Κυβέρνηση, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΟΗΕ και όλους τους διεθνείς οργανισμούς, να αντιδράσουν κατάλληλα και έγκαιρα, ώστε να παύσει να τροφοδοτείται με την ανοχή τους το έγκλημα και η λίστα των μελλοθανάτων.

- Επίσης ζητά από κάθε κοινωνική οργάνωση και μη κυβερνητικό φορέα να συνενώσει τη φωνή διαμαρτυρίας μπροστά στο νέο δράμα που εκτυλίσσεται σε βάρος του λαού και των ελευθεριών του της γειτόνας χώρας».

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΙ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ»

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» αποτελεί τμήμα του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ», με έδρα τα Ιωάννινα και ιδρύθηκε το 1971. Η προσφορά, η δραστηριότητα και το λαμπρό ιστορικό παρελθόν του είναι γνωστά στα πέρατα της γης και έχει τύχει πολλών Ελληνικών και Ευρωπαϊκών διακρίσεων.

Συνδυάζει τη γνήσια μουσικοχορευτική παράδοση με την εκπληκτική ομορφιά των παραδοσιακών στολών των Καλαρρυτών, ορεινού και ιστορικού χωριού της Πίνδου, που διακρίθηκε, στις διάφορες εποχές, για τη μεγάλη προσφορά του στην ιστορία, την τέχνη της αργυροχρυσοχοΐας, τα γράμματα, το εμπόριο και τους αγώνες του Έθνους.

Εκτός των παραδοσιακών χορών της Ηπείρου, χορεύει αριστοτεχνικά και χορούς από όλη την Ελλάδα (Ηπειρωτική και Νησιωτική) και διαθέτει πλούτιο ρεπερτόριο, που περιλαμβάνει περισσότερους από 100 χορούς.

Οι στολές του αυθεντικές από την Ήπειρο, τη Θεσσαλία, τη Μακεδονία, τη Θράκη, τα νησιά του Αιγαίου κ.λπ.

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» παρουσιάζει ένα εκπληκτικό και ανεπανάληπτο θέαμα, γι' αυτό έχει πραγματοποιήσει εκατοντάδες επιτυχίες εμφανίσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, έχει τιμηθεί με περισσότερα από 60 τιμητικά διπλώματα και μετάλλια και έχει αποσπάσει τις πλέον ευμενείς κριτικές των υπευθύνων των φεστι-

βάλ και των μέσων ενημέρωσης των περιοχών της Ελλάδας και των χωρών του εξωτερικού, που επισκέφτηκε.

Κάθε χρόνο το μήνα Μάιο πραγματοποιεί στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων, τις μεγάλες Ανοιξιάτικες Εκδηλώσεις Παραδοσιακών χορών, όπου τα τε-

τρακόσια (400) παιδιά του Ομίλου με τη συνοδεία 10 καλλιτεχνών της Δημοτικής Μουσικής και την καθοδήγηση των τριών εμπειρών χοροδιδασκάλων τους, παρουσιάζουν χορούς απ' όλη την Ελλάδα, που ενθουσιάζουν τους εκατοντάδες θεατές των εκδηλώσεων.

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Τη μεγαλύτερη οικονομική και εμπορική εκδήλωση της Ομογένειας αποτέλεσε η έκθεση Hermes Expo, που πραγματοποιήθηκε στις 5 και 6 Μαΐου στη Νέα Υόρκη των Η.Π.Α. Η έκθεση προσέλκυσε και φέτος χιλιάδες επισκέπτες, λειτούργησαν 126 περίπτερα, από τα οποία τα 33 από την Ελλάδα και τα 4 από τη Ρουμανία.

Προτεραιότητα της έκθεσης αποτέλεσε η ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ελληνικής Περιφέρειας στους τομείς της παράδοσης και της ομορφιάς του φυσικού τοπίου.

Με δεδομένο το σκεπτικό αυτό το Ίδρυμα ΕΓΝΑΤΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ, στην προσπάθειά του να συμβάλει ενεργά στην ανάπτυξη της Ηπείρου και να προωθήσει την επικοινωνία με τους απανταχού Ηπειρώτες, συμμετείχε στην έκθεση με δικό του περίπτερο, παρουσιάζοντας το Συνεδριακό Κέντρο Μετσόβου και τις άλλες δραστηριότητες του Ιδρύματος, που έχουν σχέση με την τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη της Ηπείρου.

Επίσης έγινε η παρουσίαση της πρώτης ηλεκτρονικής εφημερίδας των απανταχού Ηπειρωτών. (Epirus Connection www.epcon.gr).

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ευρωβουλευτής κ. Γιάννης Αβέρωφ και η διευθύντρια κ. Άννα Ασημακοπούλου είχαν σειρά επαφών με την Ηπειρωτική και Ελληνική Ομογένεια της Νέας Υόρκης.

Το Ίδρυμα ΕΓΝΑΤΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ ιδρύθηκε το 1991 με έδρα τα Γιάννινα. Η χρήση της πληροφορικής, ο οικοδομικός τουρισμός, η ανάδειξη και η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ηπείρου, αποτελούν τους κύριους άξονες δράσης του Ιδρύματος.

Λουκέτο και για το Γραφείο Ηπείρου στις Βρυξέλλες;

Η Ήπειρος εξακολουθεί να είναι φορτωμένη με το ζαλάκι της πιο φτωχής κοινωνικής περιφέρειας. Με το πιο χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα: 42% του μέσου κοινωνικού. Κι είναι η μοναδική ελληνική περιφέρεια που μπορούσε να ακουμπήσει το ζαλάκι της στην κοινωνική περιφερειακή πολιτική. Μ' αυτή την ελίδα είχε λειτουργήσει το Γραφείο Ηπείρου στις Βρυξέλλες. Η ελίδα αυτή όμως φαίνεται, τώρα, να σβήνει στο χάος της ελληνικής πραγματικότητας.

Η ιστορία του Γραφείου Ηπείρου στις Βρυξέλλες μπορούσε - κι έπρεπε - να ήταν παράδειγμα για μίμηση. Και κινδυνεύει να παραμείνει...στ' «αζήτητα»!

Το Γραφείο Ηπείρου δημιουργήθηκε και χρηματοδοτείται από τις τέσσερις νομαρχίες της Ηπείρου. Με τη συμμετοχή της Γενικής Γραμματείας της Περιφέρειας Ηπείρου και του Κέντρου Επιχειρήσεων και Καινοτομίας Ηπείρου. Λειτουργεί στις Βρυξέλλες από το 1988. Με δύο βασικούς στόχους: Να φέρει την Ήπειρο, την πιο απομακρυσμένη και προβληματισμένη κοινωνική περι-

φέρεια στις Βρυξέλλες. Και να μεταφέρει την κοινοτική περιφερειακή πολιτική από τις Βρυξέλλες στην Ήπειρο. Πέτυχε και τους δύο στόχους.

Το Γραφείο Ηπείρου έχει συνδεθεί με όλα τα άλλα Γραφεία που αντιπροσωπεύουν τις κοινωνικές περιφέρειες στις Βρυξέλλες. Όλες μαζί οι αντιπροσωπείες και κάθε μία χωριστά έχουν πάρει σήμερα μια ιδιαίτερη θέση στις κοινοτικές δράσεις.

Το Γραφείο Ηπείρου συμμετέχει ενεργά και θετικά. Εξάλλου, έχει πλημμυρίσει την Ήπειρο με πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις αυτές. Παράλληλα, βοηθεί τους τοπικούς φορείς να αντιμετωπίσουν τους πολυήλικους κοινωνικούς μηχανισμούς. Πολλά και καλά δουλειά.

Χαρακτηριστικό, πρόσφατο έγγραφο του διευθυντή του Γραφείου Ηπείρου **Θανάση Γκούμα** για την αξιοποίηση από την Ήπειρο του Γ' ΚΠΣ. Εξηγεί απλά και καθαρά τους νέους όρους που απαιτεί η διαχείριση του Γ' ΚΠΣ για να υποστηρίξει μια θετική πρόταση: Τα στε-

λέχη της διαχειριστικής ομάδας για την Ήπειρο να ενημερωθούν για τα καθήκοντά τους σε δύο στάδια. Πρώτα στις Βρυξέλλες κι έπειτα σε μια κοινοτική περιφέρεια, ανάλογη με της Ηπείρου, που αποτελεί κοινοτικό παράδειγμα καλής πρακτικής.

Η Ήπειρος, όμως, φαίνεται να αγνοεί τις Βρυξέλλες. Η ρεαλιστική πρόταση του Γραφείου Ηπείρου έχει μείνει χωρίς απάντηση. Και κάτι πολύ χειρότερο: Είναι ένας χρόνος, τώρα, που ο διευθυντής του Γραφείου Ηπείρου κτυπά την καμπάνα του κινδύνου. Η «Ε» είχε δημοσιεύσει τις πρώτες περιέργες αντιδράσεις κατά του Γραφείου Ηπείρου στις Βρυξέλλες. Για...λόγους ανταγωνισμού! Γιατί «ενοχλούσε τα συμφέροντα ορισμένων, που εμπορεύονται - με το αζημίωτο - τα κοινοτικά προγράμματα.

Το άρθρο είναι του Π. ΠΑΝΤΕΛΗ από τις Βρυξέλλες και δημοσιεύθηκε στην «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ»

«Είχα ένα περιβολάκι»

Τραγούδια της Πελοποννήσου με τον Κώστα Καντζιλιέρη

τοχή της στα εθνικοποιητικά δρώμενα, την ιστορία και την παράδοση του πατριωτικού τόπου.

Στα ίδια βήματα κινείται και ο Κώστας Καντζιλιέρης. Δώδεκα τραγούδια της Πελοποννήσου, κυκλοφόρησαν σε cd, ερμηνευμένα μοναδικά από τον ίδιο και με τη συνοδεία παραδοσιακών οργάνων, υπό την αιγίδα του Λυκείου των Ελληνίδων Παράρτημα Καλαμάτας.

Αναφέρει ο ίδιος: «Η ιδέα για την ηχογράφηση τραγουδιών που ανήκουν στη μουσική παράδοση της περιοχής της Αιγαίου και γενικότερα της Μεσαίνιας,

μ' απασχολούσε από παιδί. Τ' ακούσματα που είχα, τόσο από το οικογενειακό μου περιβάλλον όσο και από τις διάφορες κομπανίες της περιοχής, με τούργησαν καταλυτικά... Στο τέλος της δεκαετίας του '80 βρέθηκα στην Αρτεμιοία για το πανηγύρι τ' Αϊ - Πωργίου. Στη διαδρομή προς το ξεκλήρησι του «Αφέντη» (όπως αποκαλούν τον Αϊ - Πώργη) - μιάμιση ώρα πεζοπορία από το χωριό - συνάντησα μια ηλικιωμένη γυναίκα. Ανέβαινε το μονοπάτι και τραγουδούσε «δρομικά» τραγούδια, πολλά από τα οποία μου ήταν άγνωστα. Το γεγονός αυτό στάθηκε η αιτία και αφετηρία της καταγραφής...».

Γράφει ο Γιάννης Παπαδόπουλος που είχε και την επιμέλεια της ηχογράφησης: «...Ο τόπος στον οποίο συναντώνται τα τραγούδια αυτού του είδους είναι η περιοχή των χωριών της Αιγαίου, ένας ορεινός και άγονος τόπος που κατοικείται από τα αρχαία χρόνια. Ο Κώστας Καντζιλιέρης, που κατάγεται από εκεί, κάνει με τον τρόπο που τραγουδά μια μοναδική κατάθεση. Τόσο από άποψη ερμηνευτική όσο και άποψη των παραλλαγών της μουσικής και της στιχομυθίας που παρουσιάζει... Τα τραγούδια τα γνωρίζει από στόματος λαού. Αν' ευθείας από τους ανθρώπους που τα τραγουδούν στις διάφορες περιστάσεις. Αποτελούν δηλαδή εκδοχές αποτυπωμένες από «πρώτο χέρι» (αποσπύριστες οι περισσότερες) και όχι, όπως συνήθως συμβαίνει, από άλλες εκτελέσεις της διακογραφίας».

Αναζητείστε τη δουλειά του Κ. Καντζιλιέρη, θα τη χαρείτε!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

«Το ηπειρωτικό τοπίο δεν υποτάσσεται. Το νιώθεις, πως από στιγμή σε στιγμή γίνεται πιο επιβλητικό, πιο βαρύ και πιο θελκτικό. Είναι το θέλητρο της φυσικής ρώμης, μια αώνια εφηβεία, γεμάτη πίστη στον εαυτό της, γεμάτη χυμούς ζωής και μυστική αναγλία.

Τα βουνά να διαδέχονται τα βουνά κ' οι κορφές να πυργώνονται σε ύψη απρόσιτα και να γίνεται ο κατάφωτος ουρανός ένα ποτάμι γαλάζιο ανάστροφο και ν' ανεβαίνει κι ο περαστικός με συντροφιά το ποτάμι, με συντροφιά τα πλατάνια και να μη μπορεί καμιά παρακμή και καμιά φθορά να στοχασθεί, ακόμα κι από τη σάρκα του, εννοώ την απληστία του, να γυμνώνεται και να κατακάθεται μέσα του καθάριο το φως κι ο αγέρας δροσάτος.

του ΝΙΚ. Α. ΣΚΟΠΑ*

ΠΥΡΡΟΣ, Ο ΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Τον αποκαλούν Αετό. Οι φίλοι του έλεγαν πως μια μέρα, ενώ βάδιζε μαζί τους, ένας αετός κατέβηκε και κάθισε πάνω στην ασπίδα του, προάγγελος μεγάλειου.

Νωρίς τον περιέβαλε ο θούλος του αήτητου πολεμαρχού. Ο Αννίβας τον χαρακτηρίζει ως πρώτο στρατηγό με δεύτερο τον Σκιπίωνα και τρίτο τον εαυτό του. Εξοδερφός του Μ. Αλεξάνδρου - ο πατέρας του Αιακίδης ήταν πρώτος εξοδερφός της γνωστής Ολυμπιάδας - είχε ως πρότυπο ζωής τον ένδοξο στρατηγά, οραματιζόμενος κι αυτός με τη σειρά του μια μεγάλη αυτοκρατορία στη Δύση με την ένωση της Ελλάδας με τη Ν. Ιταλία και τη Σικελία.

Η πολυπραγμοσύνη του τον οδηγεί στο μεγάλο εγκέλημα της ζωής του: Το 280 π. Χ. περνάει στον Τάραντα της Ν. Ιταλίας με τον στρατό του (25.000 πεζοί, 3.500 ιππείς και 20 ελέφαντες) για να συμπαράσχει στους Έλληνες εναντίον των Ρωμαίων που απειλούσαν την ανεξαρτησία τους. Τους νικά στις μάχες που δίνει, αλλά με βαριές απώλειες («Πύρρειες νίκες»),

φτάνει ως τη Ρώμη χωρίς όμως να την καταλάβει - και τούτο όχι γιατί δεν ήταν άξιος να το κατορθώσει, αλλά δεν είχε τη συμπαράσταση που περίμενε από τους Έλληνες συμμάχους του. Ήταν ο μόνος από τους Έλληνες ηγέτες του καιρού του που είχε καταλάβει ότι ο Ελληνισμός δεν απειλείται μόνο από την Ανατολή, αλλά κυρίως από τη Δύση.

Δεν τον ευνοούσε όμως η ιστορική συγκυρία. Μελετητές της ελληνικής ιστορίας, ιδιαίτερα ξένοι, εκτιμούν ότι ο ελληνικός κόσμος δεν είχε διαβλέψει εγκαίρως τον απόδυσμας επερχόμενον κίνδυνο, δίνοντας έτσι καιρό στους Ρωμαίους να ικανοποιήσουν απερίσπαστοι τη θέση τους.

Σχετικά ο Γάλλος ελληνιστής Λουί Μπενάρ στο εκχιλιών σερίδων βιβλίο του «Ιστορία των Ελλήνων» παρατηρεί μεταξύ των άλλων ότι «Αν είχε ο Μ. Αλεξάνδρος το εκπαιδευτικό δαιμόνιο που του αναγνωρίζουν ή - το λιγότερο - αν ήταν Φίλιππος αντί να είναι Αλέξανδρος, θα

άφηνε τους Σκύθες, τους Πέρσες, τους Ινδούς και θα έτρεχε να προσπαθούσε την Ελλάδα από τη Δύση. Έτσι η Ευρώπη θα είχε εκπαιδευτεί από τους Έλληνες».

Η ιστορία, βέβαια, δεν γράφεται με τα «αν», το γεγονός όμως ότι τα χρόνια εκείνα η Ελλάδα δεν κινδύνευε από τους Πέρσες, αλλά από τους Ρωμαίους, δίνει στις πατριώτες μια ιστορική βάση.

Επιστρέφοντας από την Ιταλία (275) έχει με συντηρήσει το στρατεύμα του μέσω των πολέμων με τους βασιλείς της Μακεδονίας και νικώντας τους κατορθώνει να κατακτήσει το μεγαλύτερο μέρος της Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Λίγα χρόνια μετά (272) θ' αρχίζει την θυσιαστική πορεία εκστρατείας του στην Πελοπόννησο, πολεμώντας επιτυχώς με Μεσσηνίους, Λακωνείς και Αργίτες. Την ακόρεστη επιθυμία του για νέες κατακτήσεις την ανέκοψε το άδοξο τέλος του: ένα κερα-

μίδι που του εκσεσφεντόνισε κατακέφαλα κατά τις οδομαχίες μέσα στο Άργος, μια Αργεία γυναίκα.

Η ζωή του στάθηκε μια αδιάκοπη περιπέτεια. Μια ζωή που στα 47 της χρόνια - τότε έζησε - τον ανέδειξε ως τον πρώτο Ηπειρώτη και άνδρα τεράστιας για την εποχή του εμβέλειας.

Ήταν, άραγε, ο Πύρρος ο πολέμαρχος, πολιτικός με σταθερούς στόχους και οράματα; Το θέμα έχει απασχολήσει τους ιστορικούς ερευνητές χωρίς να υπάρχει ομοφωνία. Πολλοί ωστόσο δέχονται ότι, παρά την πολυπραγμοσύνη του, οι ενέργειές του δεν φαίνονται να στερούνται σχεδιασμού και οραμάτων.

Τρανί απόδειξη το ειρηνικό του έργο. Οι ημέρες της Δωδώνης είναι και ημέρες της ζωής του: Με το Βουδευτήριό, με τους τόπους Πατρείας, το Μαντείο, με το θέατρο των 17.500 θέσεων!

Έκαμε πρωτεύουσά του την Αμβρακία, σημερινή Άρτα, την οποία κόσμησε με εξαιρετα μνημεία. Έδωσε ιδιαίτερη σημασία στην κτηνοτροφία, παραδοσιακή ενασχόληση των κατοίκων, δημιουργή-

ο Δωδωναίος, ο Πελασγικός, μα και ο Ξένιος, δεν έχει πεθάνει.

Αυτή είναι η γενική εντύπωση που μου πρόσφερε η γη της Ηπείρου. Άνθρωποι φτωχοί και καλοσυνάτοι και ίσοι. Ένας άλλος λαός. Ανυπόφερτα παιδεμένος, βασανισμένος, ξεσπιτωμένος, ξεριζωμένος. Κι ωστόσο, ανέριος - και ίσιος. Λέμε τόσα ψέματα στην Αθήνα, που κάποτε κάποτε αποφασίζουμε να τα πιστέψουμε σαν αλήθειες και τα δικά μας και των άλλων τα ψέματα, μόνο και μόνο για να χαρούμε και τη γεύση τη στυφής της αλήθειας. Κ' είναι μια βαθιά κι αναπάντεχη ευφροσύνη να βρίσκεσαι κάπου και ν' ακούς μια φράση και μόνη, που να μην αντιμάχεται τον εαυτό της. Γενικός κανόνας: Όχι δα. Μα έ-

γώντας έτσι τις προϋποθέσεις για την οικονομική και πληθυσμιακή ανάπτυξη της Ηπείρου, που διατηρήθηκε και μετά τον θάνατό του μέχρι το 167 μ.Χ., έτος του Ηπειρωτικού οδοκαυτώματος από τους Ρωμαίους.

Δεκάδες πόλεις κτίστηκαν στα χρόνια του Πύρρου, πόλεις αμφιθεατρικά αναπτυγμένες στις πλαγιές των βουνών, ολιγάνθρωπες και ανθρωπίνες, τα ερείπια των οποίων μελετούν σήμερα οι αρχαιολόγοι.

Η Ήπειρος πριν από τον Πύρρο δεν ήταν παρά ένα παιγνίδι στα χέρια των βασιλιάδων της Μακεδονίας. Αυτός την ύψωσε και την ανέδειξε σ' ένα από τα σπουδαιότερα ελληνικά τμήματα του 3ου αιώνα. Το μικρό αρχαίο βασίλειο των Μοδασσών μεταμορφώθηκε στα χρόνια του στη μεγάλη Ήπειρο των 500.000 κατοίκων. Ποτέ άλλοτε η Ήπειρος δεν προβλήθηκε μίτη θα προβληθεί με ταγενέστερα στο χώρο του Ελληνισμού όσο στα χρόνια του Πύρρου. Χρόνια ακμής και δόξας.

(• Από το βιβλίο του Νικ. Α. Σκόπα «Ηπειρος αρχέγονος Ελλάς», εκδ. Δωδώνη 1999)

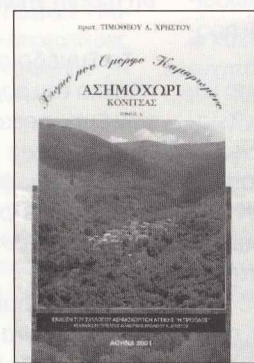
Τυπωθήτω...

Το ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

πρωτ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ Α. ΧΡΗΣΤΟΥ:
«ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ ΚΟΝΙΤΣΑΣ»
Χωριό μου όμορφο καμαρωμένο»
Τόμος Α'

Άλλο ένα βιβλίο έρχεται να πλουτίσει την τοπική Ηπειρωτική ιστοριογραφία. Αφορά το χωριό Ασημοχώρι (Λεσκάται) Κονίτσας, γράφτηκε από τον πρωτοπρεσβύτερο Τιμόθεο Χρήστου, εξέδθη από τον δραστήριο Σύλλογο Ασημοχωριτών Αττικής

μέσα στις ατέλειωτες αναζητήσεις του. Στράφηκε στα αρχεία της εκκλησίας, της κοινότητας, μίλησε με παλιούς γέροντες και γεροντίσες, κατέγραψε γεγονότα και μαρτυρίες, περισκελώς σπάνιες φωτογραφίες, συμβουλευτηκε με ακρίβεια τα προσωπικά του βιώματα και μνήμες...

Το βιβλίο, 350 σελίδων, περιλαμβάνει αναφορές από την ιστορία του χωριού, τοπογραφικά στοιχεία, ιστορικές προσωπικότητες του Ασημοχωρίου, ήθη και έθιμα, λογοτεχνικές σελίδες, δημοτικά τραγούδια, γενεαλογικά δέντρα και σπάνια φωτογραφικά στιγμιότυπα.

Πρόκειται για ένα έργο ζωής για τον πρωτ. Τιμόθεο, η εργασία του οποίου, όπως μας πληροφορεί, δεν σταματά εδώ. Η παρούσα εργασία είναι ο Α' τόμος. Θα ακολουθήσει και άλλο έργο, ολοκληρώνοντας έτσι την αναφορά του στο «όμορφο και καμαρωμένο Ασημοχώρι».

ΚΩΣΤΑ Λ. ΧΡΗΣΤΟΥ: «ΖΥΓΟΣ (ΛΕΒΙΤΙΚΟ)»
Ιστορία και παράδοση - Αθήνα 2000

Ο Ζυγός (Λεβίτικο) είναι ένα όμορφο χωριό στην περιοχή Ραδοβιζίου της Άρτας, απέχει από την πόλη 18 χλμ. και βρίσκεται ΒΑ αυτής, μέσα στο οπιοστό στην περιοχή Ζυγίτικο δάσος.

Ο φιλόλογος Κώστας Χρήστου, γέννημα - θρέμμα του Ζυγού, έσκυψε με αγάπη στον γενέθλιο τόπο του, ακολούθησε με πάθος τα χνάριά της ιστορίας του και μας έδωσε ένα χρήσιμο, από κάθε άποψη πόνημα, στο οποίο βάζει το δικό του λιθαράκι στη γνωριμία με μια περιοχή πλούσια σε ιστορικά γεγονότα.

«Το περιεχόμενό του - σημειώνει ο ίδιος ο συγγραφέας στον πρόλογό του - σε πείσμα και αντιδιαστολή στην κυριαρχία των απισιών, αναφέρεται σε ανθρώπινες αξίες, ηρωικές πράξεις, σε ήθη και έθιμα του λαού μας που χρόνο με το χρόνο, σαν «παραδοσιακά», απογοητεύονται κάτω από το βάρος της φανταχτερής ύλης, που με την ελκυστική της γοητεία έχει - δυστυχώς - κυριαρχήσει σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας».

Είναι μια κατάθεση ζωής το έργο του Κώστα Χρήστου, ένα οφειδόμενο χρέος προς τους συντοπίτες του, τους γονείς του και όλους εκείνους που με τους σκληρούς και τιμους αγώνες τους παρέδωσαν, αφενός ελεύθερη την πατρίδα, αλλή και μια αξιοίτητη και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά που συγκινεί τους μεγαλύτερους και τους νεότερους.

Το βιβλίο χωρίζεται σε δύο βασικά μέρη: Το πρώτο μέρος είναι το καθαρά ιστορικό, ενώ το δεύτερο σχετίζεται με την παράδοση. Ο συγγραφέας προσπάθησε, με επιτυχία οφειδούμε να πούμε, να αγκαλιάσει και τους δύο αυτούς τομείς, φέρνοντας στην επιφάνεια όλη την πορεία του Ζυγού στο χρόνο.

Ο Κώστας Χρήστου βάζει γερά τα θεμέλια για την επαρκή μας ευρύτερης καταγραφής και σε βάθος μελέτης της Ραδοβιζινης περιοχής και είναι σίγουρο πως θα μας δώσει και νέα έργα γύρω από αυτή.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ - ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ:
«ΚΕΡΚΥΡΑ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»
Επιμέλεια: Θεόδωρος Γ. Παππάς

Για δύο λόγους, εστιάζουμε την αναφορά μας σε αυτή την εκδοτική εργασία. Ο πρώτος, γιατί ο Θεόδωρος Γ.

Παππάς, επίκουρος καθηγητής του Ιονίου Πανεπιστημίου, είναι παιδικός φίλος, συμμαθητής ακόμη από το 9ο Δημοτικό Σχολείο Άρτας και συγχωριανός (από τους Μετσοβιούς) και ο δεύτερος, ο πιο σημαντικός, γιατί έχουμε μπροστά μας ένα επιστημονικό υπόδειγμα για τη συγγραφή τοπικής ιστορίας.

«Η τοπική ιστορία - σημειώνει ο επιμελητής - αποτελεί εργαλείο αυτογνωσίας και παιδαγωγικής πρακτικής, που αποβλέπει στην ενίσχυση της ιστορικής συνείδησης και τη συγκρότηση της εθνικής ταυτότητας. Η τοπική ιστορία πρώτα - πρώτα αποβλέπει στο να ικανοποιήσει την περιέργεια και να ευχαριστήσει το κοινό που επιθυμεί να γνωρίσει την ιστορία του χωριού ή της πόλης και της ευρύτερης περιοχής του. Η σπουδή του τοπικού παρελθόντος, μπορεί να αποτελέσει την καλύτερη προϋπόθεση για την κατανόηση της Γενικής Ιστορίας, καθώς α-

στορία της Κέρκυρας, από την αρχαιότητα έως σήμερα, από την τυπογραφία και το βιβλίο στα Ιόνια Νησιά μέχρι τη μουσική και την τέχνη. «Μία ανεπανάληπτη ιστορική διαδρομή - σημειώνει ο Γιώργος Καλούδης, πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Κερκυραίων - που καταδεικνύει τη διεισδυτικότητα, αλήθεια και την τέρση, διαχρονική αφομοιωτική και ανθρωπιστική δύναμη των κερκυραϊκού πολιτισμού».

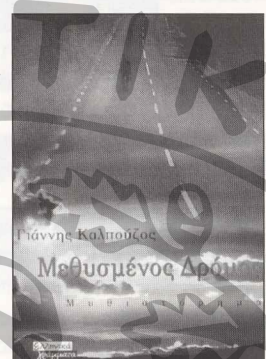
Το έργο δεν γράφτηκε για να μείνει στο ράφι. Αλλά για να μπει στα σχολεία, να διαδοθεί, να ενεργοποιήσει μαθητές και διδασκάλους στην προσέγγιση και γνώση της τοπικής ιστορίας. Και αυτό αποτελεί, εκτός των άλλων, ένα νέο, σημαντικό, βήμα στην εκπαίδευσή μας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΛΠΟΥΖΟΥ: «Μεθυσμένος δρόμος»
Μυθιστόρημα - Εκδ. «Ελληνικά Γράμματα»

Πού μπορεί να σε οδηγήσει η ψυχή, το μυαλό, το συναίσθημα, όλα στην ένταση, να πίνεις και να μεθύνεις ξανά και ξανά τη ζωή, τον έρωτα, τη γνώση, την κατανόηση της ύπαρξης. Είναι εκπληκτικό το πόσο μπορεί ο συγγραφέας να περάσει τον ήρωά του με όλες τις υπαρκτές αναζητήσεις, μέσα μας, να ανακαλύψουμε εμείς ο καθένας μας τον εαυτό του, τουλάχιστον στις περισσότερες στιγμές του, αν όχι σε όλες.

Η αμεσότητα της αφήγησης, η ζωντάνια των εικόνων, η ταχύτητα της εναλλαγής γεγονότων, η βαθύτερη προσέγγιση συναισθημάτων, το δέσιμο της πλοκής ή μήπως τόσο ο ηρώτος ψυχής και οι γνώσεις του ίδιου του συγγραφέα που εμφανίσταται επικρατεί σε κάθε σελίδα του βιβλίου είναι εκείνα που σε μεθούν και θαλιώδεις ακούσεις τον μεθυσμένο δρόμο του.

Μπορεί όλα αυτά μαζί συσταρισμένα και επιπλέον το σφιγμένο του χέρι με το σπέρμα που καταφέρει ο συγγραφέας σε τούτο το ταξίδι του, καθώς δεν διατάζει να αντλήσει από τις πηγές του, τις αυθεντικές, εκείνες που ξεκινούν από το χωριό του Μελάτες Άρτας και φτάνουν μέχρι τα κατεχόμενα της Κύπρου και την Αλγυρία, για να ξαναγομίσουν πάνω στη γόνιμη γη, τη ρίζα του και την πατρίδα, που είναι η ίδια του η ψυχή του, το σώμα του, το πατρικό του σπίτι, εκεί όπου είναι καλά ριζωμένος στη γη το δέντρο του.

Δυναμική σκέψη, φιλοσοφική αναζήτηση, στοχαστική περιπλάνηση, αισθησιακή πορεία, έκρηξη συναισθημάτων. Όλα αυτά μαζί με μια ιδιαίτερη πλοκή, χαρακτηριστική ενός ανθρώπου που γνωρίζει καλά την τέχνη του και καταφέρνει να οπτικοποιήσει το συναίσθημα.

Από τις ίδιες εκδόσεις κυκλοφορεί και η τρίτη μυθιστορία του συγγραφέα «Το νερό των νεφρών».

Και όλα αυτά ξαφνικά, καθώς το ταξίδι αρχίζει, όλα γίνονται πιο φωτεινά, κινούνται

πιο γρήγορα, μεθυσμένος ο δρόμος, μεθυσμένη η νύχτα, μεθυσμένη η ψυχή, το μυαλό, το συναίσθημα, όλα στην ένταση, να πίνεις και να μεθύνεις ξανά και ξανά τη ζωή, τον έρωτα, τη γνώση, την κατανόηση της ύπαρξης. Είναι εκπληκτικό το πόσο μπορεί ο συγγραφέας να περάσει τον ήρωά του με όλες τις υπαρκτές αναζητήσεις, μέσα μας, να ανακαλύψουμε εμείς ο καθένας μας τον εαυτό του, τουλάχιστον στις περισσότερες στιγμές του, αν όχι σε όλες.

Από τις ίδιες εκδόσεις κυκλοφορεί και η τρίτη μυθιστορία του συγγραφέα «Το νερό των νεφρών».

ΒΑΝΤΑ ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑ

Το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (ΚΕ.Δ.ΕΚ.) του Πανεπιστημίου Πατρών, διοργανώνει στην Πάτρα από 28 Ιουνίου - 1 Ιουλίου 2001, το 4ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση - Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα», που αποτελεί συνέχεια των τριών προηγούμενων Συνεδρίων.

Όπως μας ενημερώνει ο συμπατριώτης μας Αναπλ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών και Διευθυντής του ΚΕ.Δ.ΕΚ. κ. **Παντελής Γεωργιογιάννης**, η αθρόα συμμετοχή εισηγητών και συνέδρων και η πρωτοτυπία των ανακοινώσεων από το 1998 ως το 2000 επιβεβαιώνει την εξέλιξη του συνεδριακού θεσμού. Το γεγονός ότι το 1998 οι συμμετέχοντες ήταν 380 από 14 χώρες και το 2000 έφτασαν τους 270 από 27 χώρες, καταδεικνύει ότι ο θεσμός αυτός έχει να προσφέρει κάτι πρωτοποριακό και χρήσιμο για τη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού μέσα στην αναβάθμιση της ελληνόγλωσσας

4ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «Διαπολιτισμική εκπαίδευση - Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα» ΠΑΤΡΑ, 28 ΙΟΥΝΙΟΥ - 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 2001

εκπαίδευσης στο εξωτερικό και ότι προσεγγίζει ουσιαστικά προβλήματα. Από τους ερευνητές, μας τόνισε ο κ. Γεωργιογιάννης, περιμένουμε να παρουσιάσουν τα ερευνητικά τους πορίσματα που σχετίζονται με το θέμα του Συνεδρίου. Από τους μαχόμενους εκπαιδευτικούς περιμένουμε, σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο, να επισημάνουν και να περιγράψουν πραγματικές καταστάσεις από το χώρο εργασίας τους.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Οι θεματικές ενότητες του Συνεδρίου είναι οι εξής:

- Διάδοση της ελληνικής γλώσσας και εκμάθησή της ως δεύτερης ή ξένης - παράγοντες - προοπτικές.
- Παγκοσμιοποίηση: Το μέλλον της ελληνικής γλώσσας - Γλωσσική πολιτική της Ελλάδας και προοπτικές.
- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Γλώσσα - Διγλώσσια και δίγλωσση εκπαίδευση.
- Επιμόρφωση - Αξιολόγηση εκπαιδευτικών που διδάσκουν την ελληνική ως δεύτερη ή ξένη.
- Μειονότητες: Προβλήματα και αντιμετώπισή τους.
- Ελληνική γλώσσα και ηλεκτρονική τεχνολογία: Ο ρόλος της τεχνολογίας στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.
- Η συμβολή των μελοποιημένων

νων κειμένων στη διδασκαλία και εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Τόπος διεξαγωγής: Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών.

Συνεργαζόμενοι Φορείς: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Υπουργείο Εξωτερικών - Υπουργείο Πολιτισμού - Πανεπιστήμιο Πατρών - Διδασκαλική Όμοσπονδία Ελλάδος - Διεθνή Ένωση για τα ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα.

Το Συνέδριο εντάσσεται στα πλαίσια του εορτασμού του έτους των Ευρωπαϊκών Γλωσσών.

Όσοι ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να απευθύνονται:

Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Οδός Αρχιμήδους, Κτίριο 7 - Πάτρα 26110, τηλ. 061-997548, 996252 και στην ιστοσελίδα: <http://www.otenet.gr/kedek>.

ΑΠΟΔΗΜΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ

Ο Σύνδεσμος Ιστορικών Συγγραφέων πραγματοποιεί εκδήλωση την 21η Μαρτίου με την ευκαιρία της Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου 1821, στην αίθουσα της Πανελλήνιας Ένωσης Πολυτέκνων, (Ακαδημία), με κύριο ομιλητή τον καταξιωμένο ιστορικό συγγραφέα και έφορο στο Δ.Σ. του Συνδέσμου, τον Ηπειρώτη Σχολικό Σύμβουλο κ. **Χρήστο Γκόλντζο**, με θέμα: "Το ιστορικό νόημα της 25ης Μαρτίου 1821". Εμπνευσμένα προλόγισε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου **Στάθης Παρασκευόπουλος**. Ποιήματα απαγγείλε η **Κάκια Παράσχη**.

Πνευματική εκδήλωση προς τιμήν του Ηπειρώτη (από την Πλατανούσα Ιωαννίνων) ποιητή και λογοτέχνη **Γιώργου Κοτζιούλη**, διοργανώσε στις 28 Μαρτίου 2001 στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών το περιοδικό «**Ηπειρος - Άπειρος Χώρα**». Μίλησαν: ο φίλος του ποιητή **Τάκης Τρανούλης**, ο μελετητής του έργου του **Νίκος Κοσμάς**, ενώ για το μεταφραστικό, πεζογραφικό και για όλο το μεγάλο ακόμα έργο του **Γ. Κοτζιούλη**, ο γιος του φιλόλογος **Κώστας Κοτζιούλης**. Την εκδήλωση παρουσίασε η **Εύα Χαλιτσά**, πρόεδρος του Συνδέσμου Γυναικών Ηπείρου, η νθοποιός **Θεοδώρα Σιάρκου** διάβασε πεζά κείμενα του ποιητή και ποιήματα απήγγειλε ο νθοποιός **Κώστας Κοντογιάννης**.

Η Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών πραγματοποιεί εκδήλωση την Τετάρτη 25-4-2001 στην αίθουσα «**ΜΙΧΑΗΛΑΣ ΑΒΕΡΩΦ**» Γενναίου 8, 7ος όροφος, με θέμα: «**Η 'Ηπειρος στο χώρο και το χρόνο**» με ομιλητή τον **Λευτέρη Β. Τζόκα**, μέλος της ΕΕΛ, λογοτέχνη - συγγραφέα και δημοσιογράφου.

Προλόγισε η **Γ. Γραμματέας της ΕΕΛ Ελευθερία Τζαβάρα - Αναγνωστάκη** και χαιρέτησαν την εκδήλωση, ο αντιπρόεδρος της ΕΕΛ συγγραφέας **Παύλος Ναθαναήλ** και ο πρόεδρος της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας Ελλάδος καθηγητής Ιατρικής **Κώστας Αλεξίου**. Συμμετείχαν το χορευτικό και χορωδιακό συγκρότημα της Ομοσπονδίας Μουργκάνας Θεσπρωτίας υπό τη διεύθυνση του **Γιώργου Στεργίου** και το μουσικό συγκρότημα του **Δόκιμου Χαραλάμπους**. Την εκδήλωση συντόνισε ο συγγραφέας Δημήτρης Μήτσος.

(Από την εφημερίδα «**ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ**» του Συλλόγου Πλατανούσας Ιωαννίνων Αρ. φύλλ. 119, Μάρτιος - Απρίλιος 2001

Η Αλληλογραφία μας

● **ΦΑΝΗ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΤΟΡΟΝΤΟ-ΚΑΝΑΔΑ:** Ευχαριστούμε για την επιστολή και τη βοήθειά σας. Είμαστε στη διάθεσή σας και για τα νέα των Ηπειρωτών Καναδά.

● **ΑΠΟΛΩΝΑ ΒΛΑΧΟ, Πρόεδρο Ηπειρωτών Αιγύπτου - Κάιρο:** Ευχαριστούμε για τα καλά σας λόγια. Ο «ΠΥΡΡΟΣ» ευχαρίστως θα δημοσιεύσει κάθε τι που αφορά στη δράση σας.

● **ΜΑΝΟΛΗ ΜΑΓΚΛΑΡΑ, Πρόεδρο Πανεπιστημιακού Συλλόγου Πατρών - Πάτρα:** Ευχαριστούμε για την επιστολή σας, δημοσιεύουμε σε τούτο το φύλλο την ταυτότητα του Συλλόγου σας.

● **ΚΩΣΤΑ ΖΗΚΟΠΟΥΛΟ, Πρόεδρο Πανεπιστημιακού Συλλόγου Ασπροπύργου:** Λάβαμε το άρθρο σας με τίτλο «Πολιτιστικοί Σύλλογοι - Αδελφότητες του απόδημου Ηπειρωτισμού χθες - σήμερα - αύριο». Θα το αξιοποιήσουμε σε επόμενες εκδόσεις μας.

● **«ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ», εβδομαδιαία εφημερίδα - Άρτα:** Λάβαμε το κείμενο, το οποίο αναφέρεται στα άρθρα του καθηγητή Βασίλη Δρούγα, που δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα σας και κυ-

κλοφορούν σε τόμο. Σε επόμενη έκδοσή μας θα το παρουσιάσουμε.

● **ΝΙΚΟ ΚΑΚΑΪΔΗ, φιλόλογο - συγγραφέα, Αθήνα:** Λάβαμε το ιστορικό θεατρικό έργο σας «Ρεβεκκούλα», θα το παρουσιάσουμε σε επόμενο τεύχος του «Πύρρου».

● **ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ, Συντονιστική Επιτροπή Αθηνών:** Λάβαμε το ενημερωτικό υλικό για την Εταιρεία και θα το αξιοποιήσουμε.

● **ΚΩΣΤΑ ΜΠΑΝΙΑ αθητικογράφο - ερευνητή - Άρτα:** Ευχαριστούμε για το υλικό. Προβληματιζόμαστε πώς μπορούμε να το αξιοποιήσουμε, λόγω της ιδιαίτερότητάς του.

● **ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΝΤΕΛΗ - δικηγόρο, Αθήνα:** Λάβαμε την επιστολή σας. Θα τη θέσουμε υπ' όψη των αρθρογράφων, για να έχουμε και την απάντησή τους.

● **ΠΟΠΗ ΜΑΤΣΟΥΚΑ - ΖΑΧΑΡΗ, Ιατρός, Αθήνα:** Λάβαμε τα βιβλία σας «**ΜΑΡΙΑ ΣΚΛΟΝΤΟΦΚΑ - ΚΙΟΥΡΙ**» και «**ΚΑΙΤΕ 250 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ**». Θα τα παρουσιάσουμε σε επόμενο τεύχος. Ευχαριστούμε για τη συνδρομή σας.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Δεν συνθηζούμε τη δημοσίευση επιστολών, κολλαυετικών για την εφημερίδα μας. Μα τούτη η επιστολή που μας έφθασε από το Σουσάκι Κορινθίας, από την εκπαιδευτικό και συγγραφέα κ. **ΔΕΣΠΩ ΚΑΡΒΕΛΗ**, μας εντυπωσίασε, όχι τόσο για τα καλά της λόγια, αλλά επειδή θίγει και γενικότερα θέματα. Με την ψυχή της η κ. **Καρβέλη** μας γράφει:

Σουσάκι Κορινθίας 5 Μάρτη 2001

Αγαπητοί φίλοι, γεια σας

Είναι το δεύτερο περιοδικό «Πύρρος» που με επισκέφτηκε, εδώ στο Σουσάκι Κορινθίας. Πού με ανακαλύψατε, σε τούτη τη «βιομηχανική ζώνη», που πριν από τρία χρόνια μας αφήρεσαν και τη συγκοινωνία του Ν. Εθνικού δρόμου που είχε εγκατασταθεί το 1964, επί Καραμανλή; Που είχε τη στάση: «Σουσάκι» και εδώ στάθμευσαν οι συγκοινωνίες: Ηπείρου, Νήσων, Πελοποννήσου, Αθηνών, Θεσσαλονίκης;

Αυτή η θορυβία, μπροστά από τις εγκαταστάσεις του Διυλιστηρίου της Μότορ Όιλ, με τη μεγαλύτερη κίνηση, τώρα ερημώθηκε. Διακινούνται ελάχιστα ιδιωτικά αυτοκίνητα και μένει σχεδόν στην αποκλειστική χρήση των βυτιοφόρων της Μότορ Όιλ και των λοιπών αυτοκινήτων της.

Ο οικισμός «**Ανω Σουσάκι**» ζει και βασιλεύει! Όπως και η δική μου μόνιμη κατοικία από το 1965!!!

Με ξάφνιασε και με χαροποίησε αυτό το ξεχασμένο όνομα «Πύρρος», που είχε αποτελέσει διδαχή στα μαθητικά μου χρόνια και συνέχεια διδαχή και στη διδασκαλία μου εδώ.

Είμαι Γιαννιώτισσα και δεν ξέρω αν κάποιοι δρόμος φέρει το όνομα «Πύρρος».

Επιτρέψτε μου να σας συχαρώ θερμά και για την προβολή του, αλλά και για την πρόνοια που είχατε να βάλετε δυο τοιμπίδια, να συγκρατούνται οι σελίδες και να μη μας φύγουν, όταν

διαβάζουμε στον καναπέ ή στο κρεβάτι!! Δυο τοιμπίδια, δεν είναι ούτε οικονομικό κόστος, ούτε χρόνος εργασίας! Είναι πριν απ' όλα σεβασμός στον αναγνώστη, αλλά και το περιοδικό διατηρείται και μένει στο αρχείο.

Όταν ζούσε ο σύζυγος, ο οποίος διάβαζε συνήθως στο ντιβάνι - κρεβάτι, για να μην του χάνονται οι σελίδες, με βελόνα και χοντρή κλωστή τις έραβε!

Σας στέλνω πέντε από τα βιβλία μου για τη βιβλιοθήκη του περιοδικού. Όταν τα διαβάσετε, κάντε την κριτική σας, να τη βάλουμε στο τελευταίο μου βιβλίο, αν μου επιτρέψει ο χρόνος και η υγεία και φυσικά και τα οικονομικά μου. Δυστυχώς, μου τελείωσε και το «Οδοιπορικό μιας δασκάλας» και δεν υπάρχει δυνατότητα επανέκδοσής του.

Χρησιμοποιείτε αποσπάσματα, αν θέλετε, από τα βιβλία μου, στο περιοδικό.

Σας εύχομαι υγεία, ευημερία και ευδοκίμον σταδιοδρομίες στα ιατρικά σας ταξίδια της διασποράς...

Με την εκτίμησή μου και την αγάπη μου
Δέσπω Καρβέλη

Υ.Γ. Πρόσκληση: Να μας επισκεφθείτε, για μια γνωριμία και αλληλαγή περιβάλλοντος.

Ευχαριστούμε την κ. **Καρβέλη** για όλα και θα προσπαθήσουμε να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες της. Την ευχόμαστε υγεία και δύναμη στο έργο της.

ΘΕΜΑΤΑ & ΑΠΟΦΕΙΣ

Μικροαλίευση «ελληνικών»

**Του Γιώργου Ε. Τζουβάρα
Από τις Σελλάδες Άρτας**

Ακούμε και διαβάζουμε, κάποιες λέξεις «μαργαριτάρια», που καθόλου δεν περιποιούν τιμή σ' εμάς, ως Έλληνες, ως εκπαίδευση (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια), ως κράτος, ως εγγραμμάτους, που τελειώσαμε το άλλοτε γυμνάσιο, το σημερινό λύκειο, τουλάχιστον.

Νομίζω, δεν δικαιολογούνται τέτοια και τόσα «μαργαριτάρια» από εκπαιδευτές πολλών - όχι όλων - τηλεοπτικών σταθμών, της τηλεοπτικής πεσιμιστικής πληθοσσοβούρας. Όσοι είναι.

Ενδεικτικά και τυχαία κάνω κάποιες επισημάνσεις, χωρίς να είμαι αφελής ότι κάτι ουσιαστικά αισθητό θα προκύψει σ' αυτό και γι' αυτό το έκτρωμα. Όμως, ίσως, μπορεί να υπάρξει κάποιος προβληματισμός σε κάποιους, έστω και φευγαλέα.

1. Ονομάζουν τη δώρυγα της Κορίνθου, ισθμό.

Απ' ό, τι θυμάμαι από το δημοτικό σχολείο, εδώ και εξήντα (60) χρόνια, ισθμός είναι τμήμα ξηράς που χωρίζει δύο θάλασσες.

Ενώ δώρυγα είναι τεχνητό αυλάκι που, αντιθέτως, ενώνει δύο θάλασσες, όπως, στην προκειμένη περίπτωση, τον Κορινθιακό κόλπο με τον Σαρωνικό κόλπο. Τώρα, διαβάζω, πως ήταν ισθμός μέχρι το 1893 (25 Ιουλίου / 6 Αυγούστου με το νέο ημερολόγιο). Σήμερα είναι δώρυγα, μήκους 6.300 μέτρων, πλάτους 24,6 μέτρων στην επιφάνεια του νερού και βάθους 8 μέτρων. Ξέρω πως θα απαντήσουν μερικοί: Έτσι το συνήθισαμε... δηλαδή, «προφάσεις εν αμαρτία».

2. Θέλοντας να πουν πως κάποιος *συνέβαλε αποτελεσματικά, ουσιαστικά σε κάποιο θετικό αποτέλεσμα, σε εννοική έκβαση*, λένε: *Εξ αιτίας σου είχα αυτό το θετικό αποτέλεσμα. Πέτυχα εξ αιτίας σου*. Το εξ αιτίας έχει αρνητική έννοια. Χρησιμοποιείται όταν πρόκειται για ζημιά, π.χ. *εξ αιτίας σου χάσαμε το αεροπλάνο, γιατί έχασες τα εισιτήρια*. Το σωστό είναι, ως γνωστόν, *χάρη σ' εμένα είχαμε αίσιο τέλος της υπόθεσης* κ.ο.κ.

3. Ακούμε να λένε π.χ., *ο πρωθυπουργός είχε μια χρήσιμη συνάντηση και συζήτηση με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας*. Μα, χρυσέ μου, η συνάντηση - συζήτηση δεν είχε χρηστική αξία, χρηστικό αποτέλεσμα, όπως τα κουταλοπήρουνα, τα παπούτσια κ.λπ. Είχε ωφελιμιστική αξία, ωφελιμιστικό αποτέλεσμα. Συνεπώς, *η συνάντηση - συζήτηση ήταν ωφέλιμη*.

4. Λένε π.χ., *υλοποιήθηκε ή να υλοποιηθεί η τάδε απόφαση*. Η απόφαση, βρε παιδιά, δεν υλοποιείται, δεν γίνεται πράγμα, αντικείμενο με υλική υπόσταση, αλλά εφαρμόζεται, εκτελείται. Είναι εντολή, είναι όρος εκτελεστέος, είναι «διαταγή», είναι, ίσως, υπόσχεση.

5. Θέλοντας να πουν ότι *κάτι πρέπει να γίνει το γρηγορότερο, το συντομότερο, δίχως καθυστέρηση, χωρίς χρονοτριβή*, λένε: *Να γίνει άμεσα*. Φίλοι μου, αυτό το επίρρημα *άμεσα*, σημαίνει χωρίς *μεσοδιάθεση τρίτου* (ιεζικό Τεγόπουλου - Φυτράκη, σελ. 42). *Είναι, έχει την αντίθετη έννοια του έμμεσου ή εμμέσως*, που σημαίνει με τη μεσοδιάθεση, παρέμβαση κάποιου.

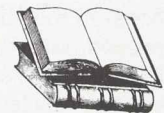
Το *γρηγορότερο*, το *δίχως χρονοτριβή, δίχως χασομέρι, αποδίδεται με το χρονικό επίρρημα αμέσως* (ιεζικό Τεγόπουλου - Φυτράκη, σελ. 42).

Τι στην ευχή, αλληλεγγύη παθαίνουν μερικοί μ' αυτό το επίρρημα; Ας λένε: Το συντομότερο, το γρηγορότερο, ευθύς, παρακρήμα κ.ά.

6. Σαν παπαγάλοι, αρκετοί, τα τελευταία χρόνια, θέλοντας να πουν για κάτι σπουδαίο, εξαιρετικό λένε: *Ήταν φοβερό!* Το φοβερό, ως γνωστόν, έχει έννοια αρνητική, δυσάρεστη, π.χ. φοβερός πόλεμος, φοβερή πυρκαγιά. *Αντιθέτως, στην έννοια του σπουδαίου, του ευφρόσυνου, υπάρχει πληθώρα, πακτωλός επιθέτων, που με ενάργεια αποδίδουν τη θετική, την τερπνή έννοια*.

Άκουσα να λένε, με έπαρση και ενθουσιασμό, για κάποιο γάμο που ήταν καθεσμένοι: *Αυτός ήταν γάμος! Φοβερός γάμος! Φοβερό ζευγάρι!*

Συγγνώμη, φίλτατοι μου, για τη μικροαλίευση, από την πληθώρα των «μαργαριταρίων». Γιατί πιστεύω πως γλώσσα και ιστορία είναι τα ακρόβαθα κάθε έθνους.

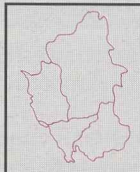

ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ της Δημοκρατίας κ. Κωστή Σταφανόπουλο συναντήθηκε πρόσφατα ο νομάρχης Θεσπρωτίας κ. Νίκος Τσώνης. Ο νομάρχης προσκάλεσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συμμετάσχει και να λαμπρύνει με την παρουσία του τις εορτές Σουλίου που διοργανώνει στις 27 Μαΐου στον ιερό χώρο η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσπρωτίας. Ο κ. Σταφανόπουλος απεδέχθη την πρόσκληση και εκτός απροόπτου θα παραστεί στις εορτές. Ενημερώθηκε, επίσης, για το Α' Παγκόσμιο Πανθεσπρωτικό Συνέδριο που θα γίνει το καλοκαίρι του 2002 στην Ηγουμενίτσα.

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ στη Βορούσα, το Κέντρο Εξυπηρέτησης Ορειβατών, το καταφύγιο «ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΑΝΤΑ», το πρώτο ιδιωτικό στο είδος του που κατασκευάστηκε στη χώρα μας. Το έργο είναι ενταγμένο στην κοινοτική πρωτοβουλία LEADER II και βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα πριν από το χωριό, δίπλα στο δρόμο και μπροστά στον Αώο. Στο ισόγειο λειτουργεί το εστιατόριο και η κουζίνα του καταφυγίου, με κυρίαρχο υλικό το ξύλο και την πέτρα της περιοχής, ενώ στον πρώτο όροφο υπάρχουν τρία μεγάλα δωμάτια

Τα γεγονότα στην Ήπειρο

με δεκάδες ξύλινα διπλά κρεβάτια. Η όλη κατασκευή «δένει» με το φυσικό περιβάλλον.

ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ σπηλαιο, μικρά και μεγάλα, έχουν καταγραφεί από τη Σπηλαιολογική Εταιρεία στο νομό Άρτας. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, με τη συνδρομή της Εταιρείας κινείται στην κατεύθυνση αξιοποίησης μερικών εξ αυτών, όπως του Γραικικού, της Δρακότρυπας Βουργαρελίου, της Δρακότρυπας Αμπελίων Αμμοτόπου κ.λπ.

ΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΤΑ παραμένουν τα πέντε ελικοδρόμια στην Ήπειρο (Παραμυθιάς, Κεραμίτσας Φιλιάτων, Μουργκάνας, Πωγωνίου και Κόνιτσας) και παρότι έχουν ολοκληρωθεί τα έργα της βασικής τους υποδομής, ακόμη δεν έχει καθοριστεί ο φορέας λειτουργίας

τους. Το θέμα έφερε στη δημοσιότητα η εφημερίδα «Ηπειρος», ενώ ο βουλευτής Θεσπρωτίας Αντώνης Μπέζας κατέθεσε επερώτηση στη Βουλή.

ΜΕΤΑ από αρκετές αναβολές και καθυστερήσεις αναμένεται στο τέλος Μαΐου να λειτουργήσει ο βιολογικός καθαρισμός της Πρέβεζας. Σύμφωνα με το δήμαρχο κ. Κώστα Παπαγεωργίου το έργο είναι πρωτόγνωρο, αν σκεφθεί κανείς ότι ο υποθαλάσσιος αγωγός ξεπερνά τα 1600 μέτρα, προκειμένου να μη δημιουργήσει πρόβλημα στις ακτές του Ιονίου.

ΠΙΣΤΩΣΗ 5.000.000 δρχ. δίνει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Άρτας στους Δήμους Αμβρακικού, Αράχθου και Κομποτίου για να αντιμετωπίσουν το μεγά-

λο πρόβλημα των κουνουπιών, ζητώντας τους παράλληλα να επιβλέψουν από την πλευρά τους την εκτέλεση των εργασιών, αλλά και να διαθέσουν κάποια συμπληρωματική πίστωση αν χρειαστεί.

ΤΟ ΩΔΕΙΟ, που είναι ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της Αρχαίας Νικόπολης πρόκειται να αναστηλωθεί και να δοθεί και πάλι από το υπουργείο Πολιτισμού στη χρήση, προκειμένου να πραγματοποιούνται σ' αυτό το χώρο διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (συναυλίες, παραστάσεις αρχαίου θεάτρου κ.λπ). Το έργο της αναστήλωσης θα χρηματοδοτηθεί από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ «Καλύτερης Επιλογής Θεμάτων» κέρδισε το περιοδικό «ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ» του 1ου Γυμνασίου Ανέζας Άρτας, στον 8ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Μαθητικών Εντύπων, που διοργάνωσε η εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ». «Οι μαθητές από το Γυμνάσιο Ανέζας, κατάφεραν να εκδώσουν ένα έντυπο που απευθύνεται όχι μόνο στη σχολική κοινότητα, αλλά στην τοπική κοινωνία», αναφέρεται στην απόφαση της επιτροπής απονομής των βραβείων.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η λήξη της χειμερινής θεατρικής περιόδου, σηματοδοτεί το πέραςμα 25 χρόνων επαγγελματικής θεατρικής δραστηριότητας στην Ήπειρο. ΤΟ ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων, παίρνοντας τη σκυτάλη από τον Οργανισμό Ηπειρωτικού Θεάτρου - που το καλοκαίρι του 1976 έκανε την αρχή - επιχειρεί να τιμήσει την πρώτη αυτή 25ετία, ξεκινώντας μια δεύτερη με ένα ταξίδι στον μύθο: την τραγωδία του Σοφοκλή ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ, που θα προσφέρει στο κοινό του από τις αρχές Ιουλίου. Η παράσταση θα παρουσιαστεί σε πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά της Ηπείρου, καθώς και σε φεστιβάλ της χώρας.

Η υπόθεση του έργου

Ο Φιλοκτήτης, γιος του Ποίαντα και της Μεθώνης, εκστράτευσε κατά της Τροίας επικεφαλής επτά πηλοίων με θεσσαλούς πολεμιστές. Ενώ ο στόλος έπλεε για την Τροία, αποφασίστηκε ν' αγκυροβολήσουν στη Λήμνο για να επισκε-

Νέα παράσταση με τον «Φιλοκτήτη» του Σοφοκλή από τον Ιούλιο

Συντελεστές της παράστασης είναι:

Μετάφραση: Τάσος Ρούσος
Σκηνοθεσία: Παντελής Παπαδόπουλος
Σκηνικά - κοστούμια: Γιώργος Ασημακόπουλος
Μουσική: Μιχάλης Χριστοδουλίδης

Διανομή
ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ: Χρήστος Καλαβρούζος
ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ: Νίκος Αρβανίτης
ΟΔΥΣΣΕΑΣ: Θόδωρος Γράμψας
ΕΜΠΟΡΟΣ: Μιχάλης Μπίζιος

Συμμετέχει 12μελής χορός

φθούν το ιερό της Αθηνάς. Εκεί ο Φιλοκτήτης, σπρωγμένος από την Ήρα - που ήθελε να τον εκδιξηθεί, επειδή είχε βοηθήσει τον Ηρακλή, νόθο γιο του Δία - πλησίασε τόσο κοντά στον ιερό χώρο όπου του επιτέθηκε μια ύδρα - φύλακας του ιερού και τον δάγκωσε στο πόδι. Η αθεράπευτη πληγή του έβγαζε δυσωδία, οι κραυγές του από τον πόνο τάραζαν το στρατό, με απο-

τέλεσμα οι σύντροφοί του, με την προτροπή του Οδυσσέα και των Ατρείδων, να τον εγκαταλείψουν στο νησί.

Δέκα ολόκληρα χρόνια που κράτησε ο Τρωικός πόλεμος ο Φιλοκτήτης υπέμεινε στο νησί μια άθλια ζωή, μόνος κι έρημος, με την πληγή να τον βασανίζει πάντα. Μοναδική βοήθειά του το τόξο που του χάρισε ο Ηρακλής. Ήρθε όμως

η ημέρα που οι Έλληνες θυμήθηκαν τον Φιλοκτήτη, μετά από τον χρησμό ότι το Ίλιον δεν θα πέσει αν δεν βοηθήσει το ανίκητο τόξο του Ηρακλή. Στέλνουν λοιπόν οι Έλληνες τον Οδυσσέα και τον Νεοπτόλεμο στη Λήμνο για να αποσπάσουν με δόλο από τον Φιλοκτήτη το Ηράκλειο τόξο και τα βέλη του. Εκείνος όμως αρνείται να τα δώσει.

Ο υπερήφανος και ηθικά σθεναρός, αλλά σωματικά αδύναμος Φιλοκτήτης και ο δολοπλόκος Οδυσσέας που θυσιάζει τους ηθικούς κανόνες στο βωμό της επιδίωξής του (όχι της προσωπικής, αλλά ενός ευρύτερου συνόλου, του στρατού) έχουν ανάμεσά τους τον ευγενικό και εμψίσθητο Νεοπτόλεμο που συνταράσσεται από τη δυστυχία του πάσχοντος. Ο Φιλοκτήτης όμως εμμένει στην πίκρα που νιώθει για τον Οδυσσέα και τους Έλληνες που τον εγκατέλειψαν αβοήθητο για χρόνια, δεν θέλει να συμπιληωθεί με τους ανθρώπους που άφησε του δειξάν τόσο σκληρότητα.

Τελικά τη λύση έρχεται να δώσει ο Ηρακλής προσφέροντας - και όχι επιβάλλοντας - ένα πρότυπο προσωπικής ελευθερίας και λύτρωσης. Ο Φιλοκτήτης τους ακολουθεί στην Τροία για να τους βοηθήσει στη νικηφόρο εξέλιξη του πολέμου.